

FUNDACJA AKADEMIA ANTYKORUPCYJNA

Projekt „Centrum Myśli Antykorupcyjnej”

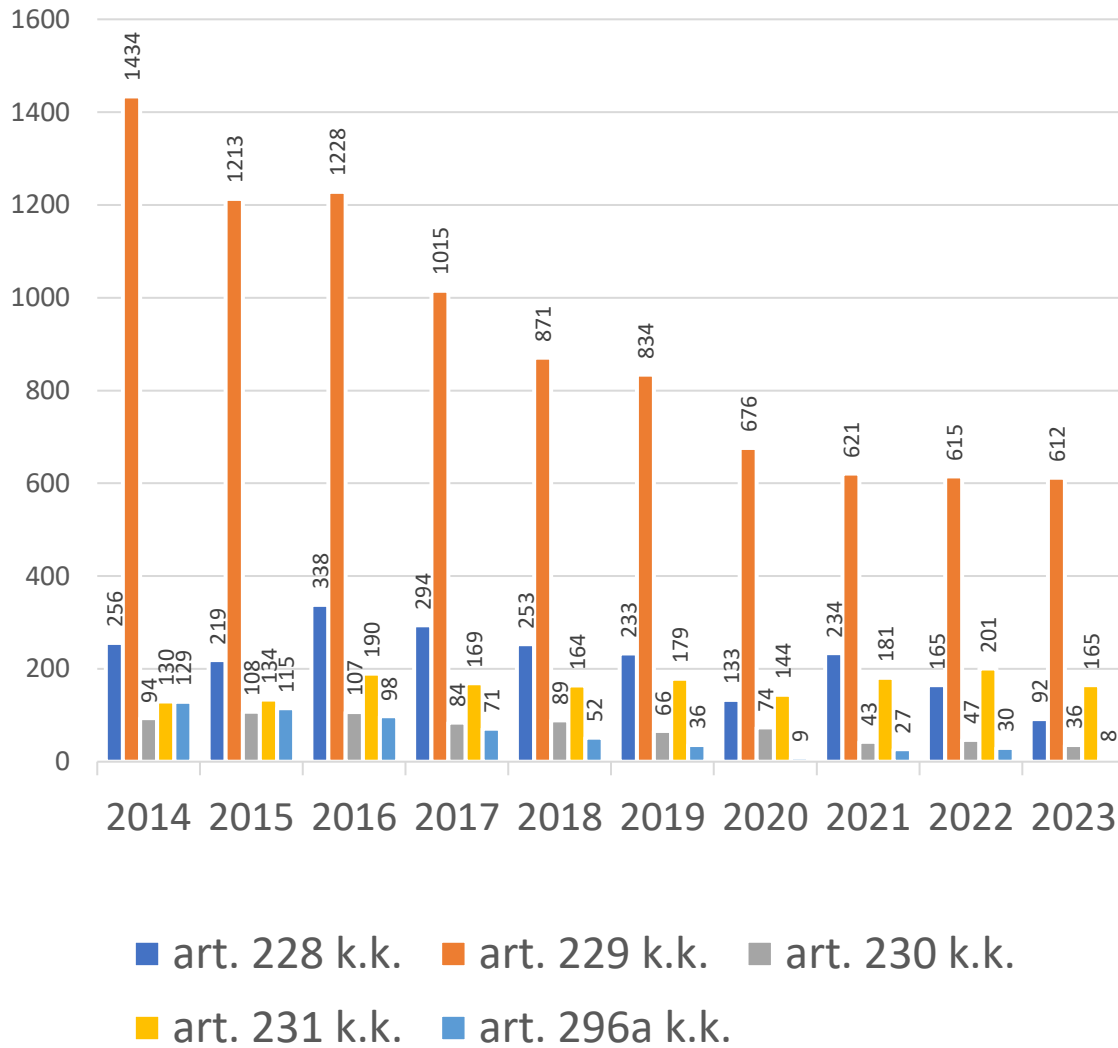
***Antykorupcyjny Raport Analityczny
w sektorze administracji publicznej
(państwowej i samorządowej)***

Wprowadzenie

Antykorupcyjny Raport Analityczny składa się z dwóch części. Pierwsza, wprowadzająca, w postaci wykresów 1-4, które zostały przygotowane na podstawie danych uzyskanych z Departamentu Analiz i Strategii Ministerstwa Sprawiedliwości i odnoszą się do wszystkich osób osądzonych, w tym skazanych z art. 228, 229, 230, 231, 296a kodeksu karnego – niezależnie od sektora.

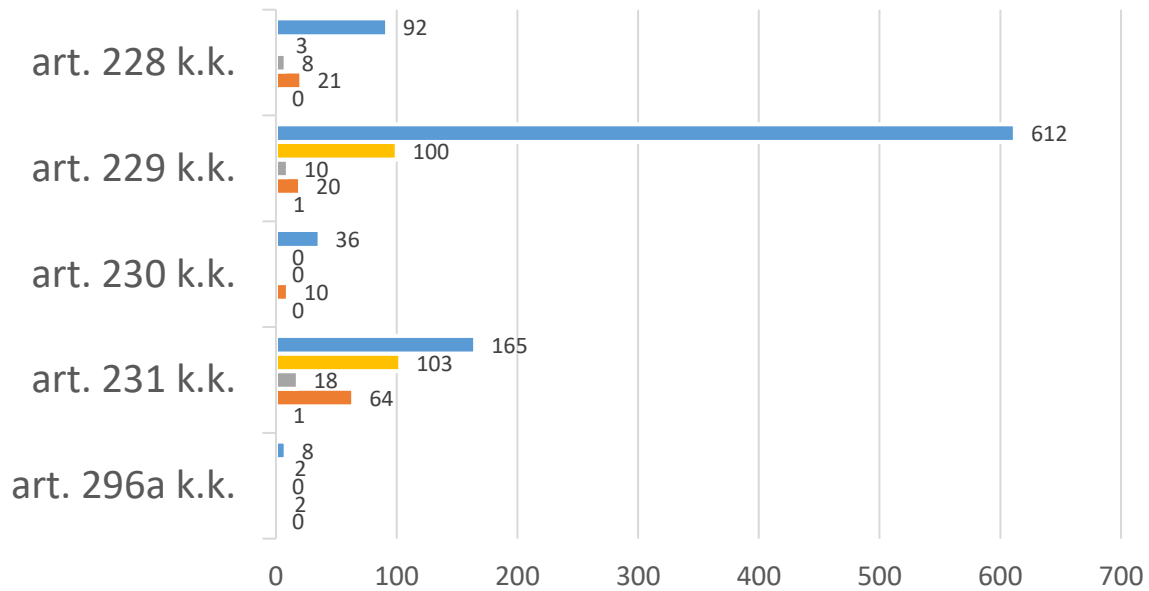
Druga część, w postaci wykresów 5-30, przedstawia różne aspekty sytuacji antykorupcyjnej w sektorze administracji publicznej w odniesieniu do ogółu analizowanych w projekcie sektorów. Dane te pochodzą z badań ankietowych przeprowadzonych w pierwszej połowie 2024 roku metodą CAWI. W grupie osób związanych z administracją było 77% kobiet i 23% mężczyzn. Badani posiadali najczęściej staż pracy powyżej 20 lat (53%), ale także 11-20 lat (22%), 6-10 lat (11%) oraz do 5 lat (14%). Wszyscy respondenci byli związani z sektorem publicznym.

Wykres 1: Prawomocne skazania osób dorosłych z oskarżenia publicznego (czyn główny) w latach 2014-2020 oraz skazani w I instancji sądów rejonowych w latach 2021-2023 z art. 228, 229, 230, 231, 296a kodeksu karnego.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z Departamentu Analiz i Strategii Ministerstwa Sprawiedliwości.

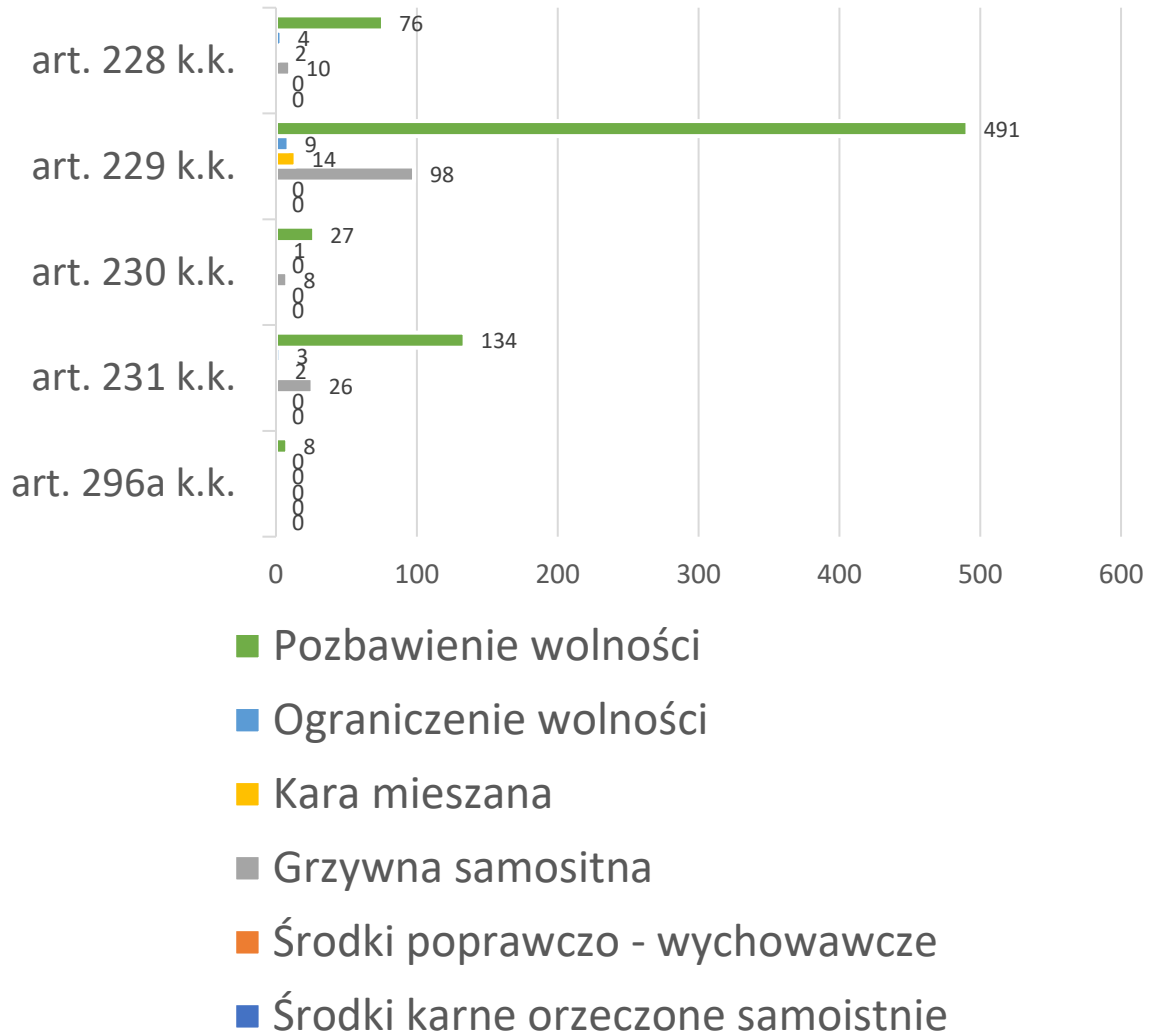
Wykres 2: Osądzeni z art. 228, 229, 230, 231, 296a kodeksu karnego w I instancji sądów rejonowych w 2023 roku.

- Skazanie
- Warunkowo umorzono postępowanie
- Umorzono postępowanie
- Uniewinniono
- Odstąpiono od wymierzenia kary

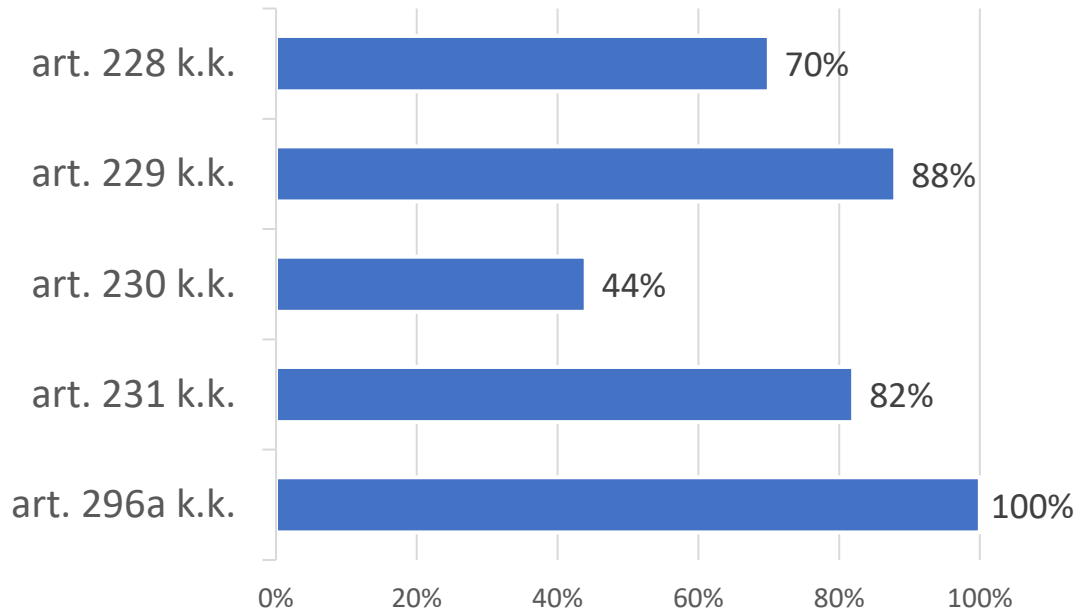
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z Departamentu Analiz i Strategii Ministerstwa Sprawiedliwości.

Wykres 3: Skazani z art. 228, 229, 230, 231, 296a kodeksu karnego w I instancji sądów rejonowych w 2023 roku.

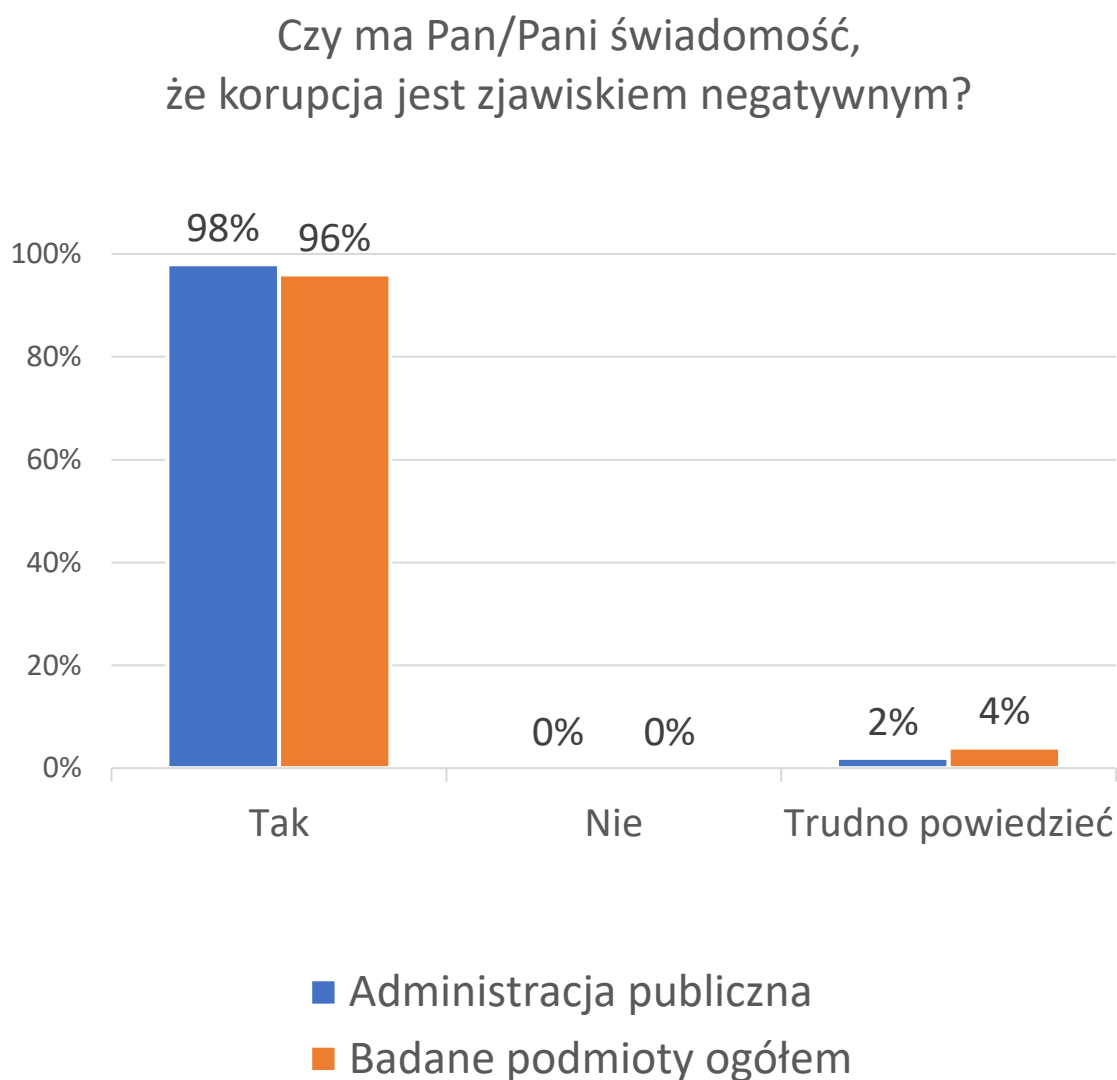
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z Departamentu Analiz i Strategii Ministerstwa Sprawiedliwości.

Wykres 4: Udział osób pozbawionych wolności z warunkowym zawieszeniem w łącznej liczbie osób pozbawionych wolności z art. 228, 229, 230, 231, 296a kodeksu karnego w I instancji sądów rejonowych w 2023 roku.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z Departamentu Analiz i Strategii Ministerstwa Sprawiedliwości.

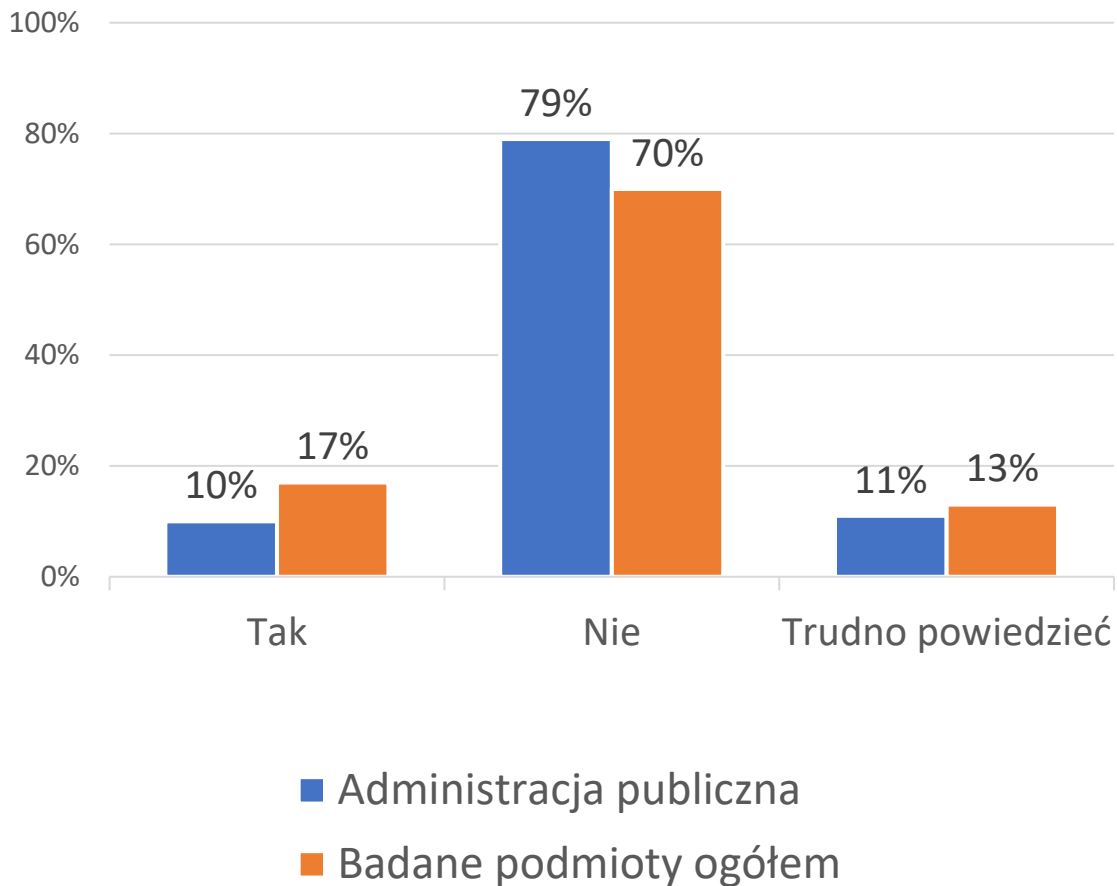
Wykres 5: Świadomość korupcji jako negatywnego zjawiska wśród pracowników administracji publicznej oraz ogółem.

Źródło: Opracowanie własne.

Wykres 6: Dotychczasowe spotkanie się z sytuacją korupcyjną w miejscu pracy wśród pracowników administracji publicznej oraz ogółem.

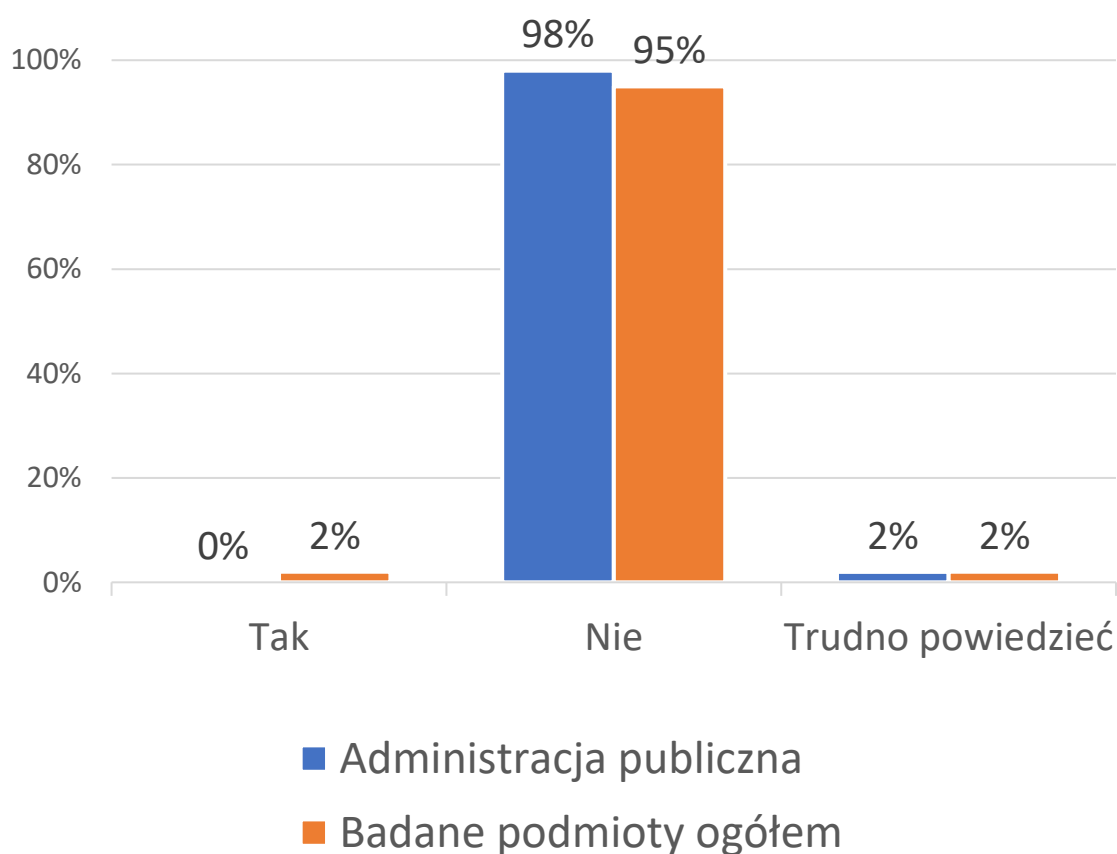
Czy kiedykolwiek spotkał się Pan/Pani z sytuacją korupcyjną w miejscu pracy?

Źródło: Opracowanie własne.

Wykres 7: Dotychczasowe zgłaszanie sytuacji korupcyjnej do odpowiednich organów państwa wśród pracowników administracji publicznej oraz ogółem.

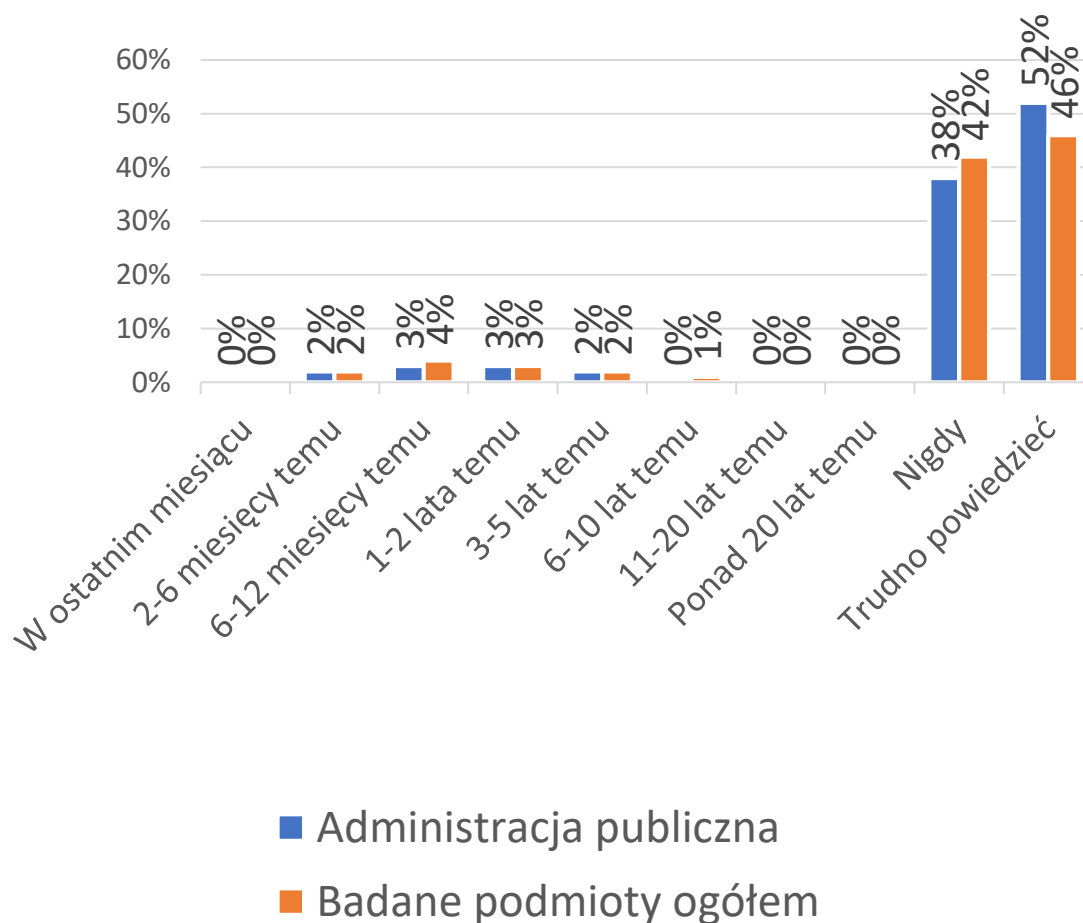
Czy dotychczas zgłosił Pan/Pani sytuację korupcyjną do odpowiednich organów państwa?

Źródło: Opracowanie własne.

Wykres 8: Systematyczność przeprowadzania analiz ryzyka korupcji na określonym stanowisku wśród pracowników administracji publicznej oraz ogółem.

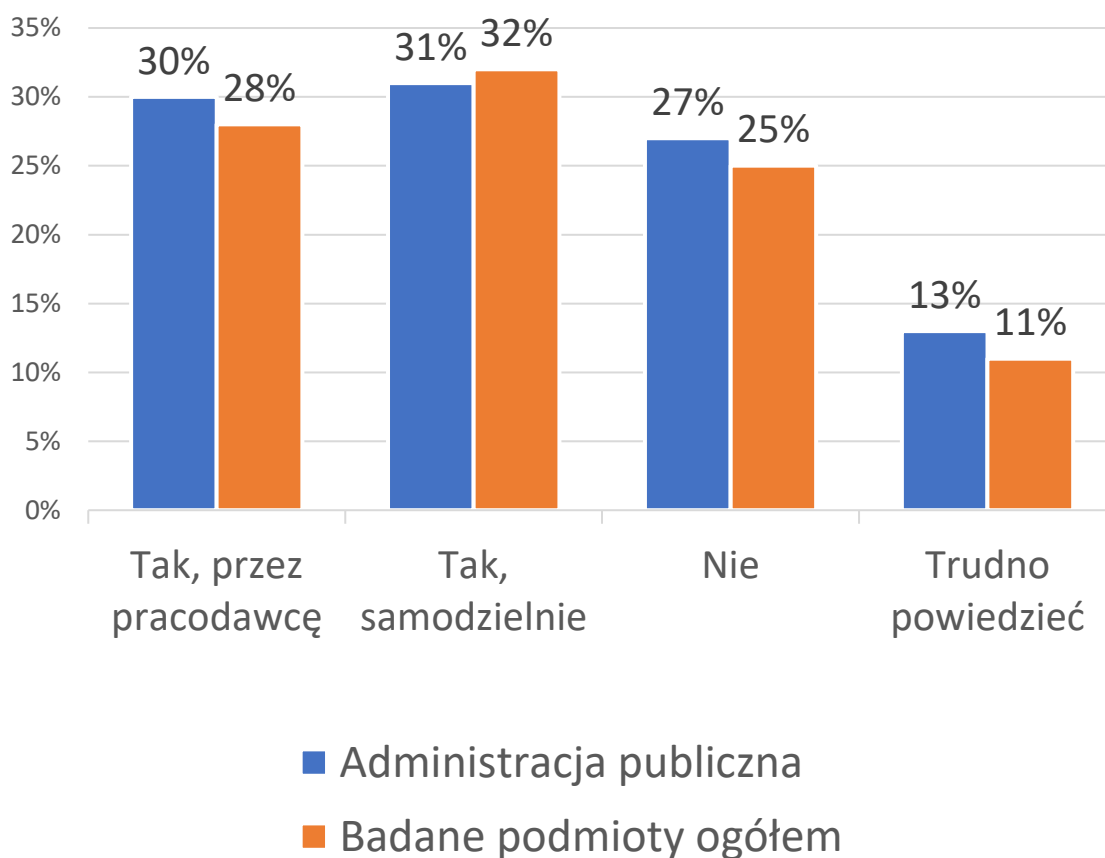
Kiedy ostatni raz przeprowadzono analizę ryzyka korupcji na Pana/Pani stanowisku?

Źródło: Opracowanie własne.

Wykres 9: Zapoznanie z zasadami odpowiedzialności karnej za korupcję wśród pracowników administracji publicznej oraz ogółem.

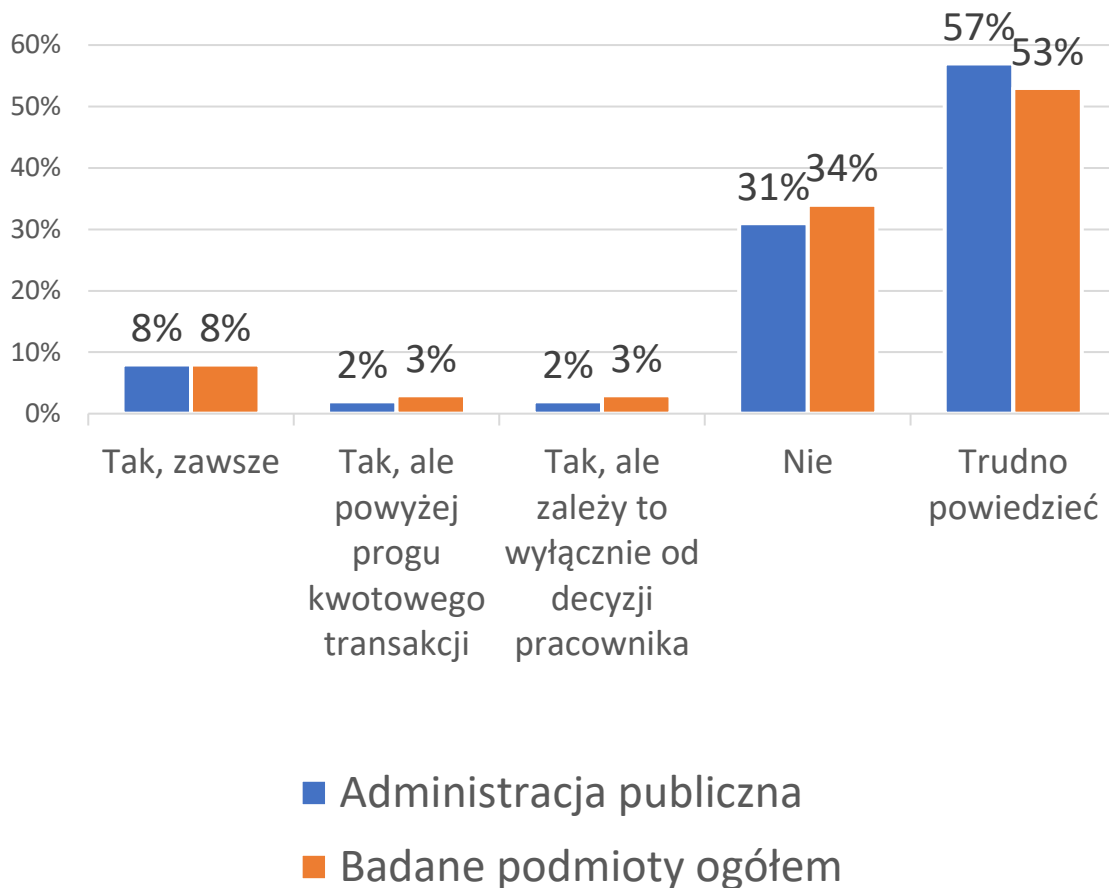
Czy został Pan/Pani zapoznany z zasadami odpowiedzialności karnej za korupcję?

Źródło: Opracowanie własne.

Wykres 10: Prowadzenie w organizacji oceny kontrahentów pod względem ryzyka korupcji w opinii pracowników administracji publicznej oraz ogółem.

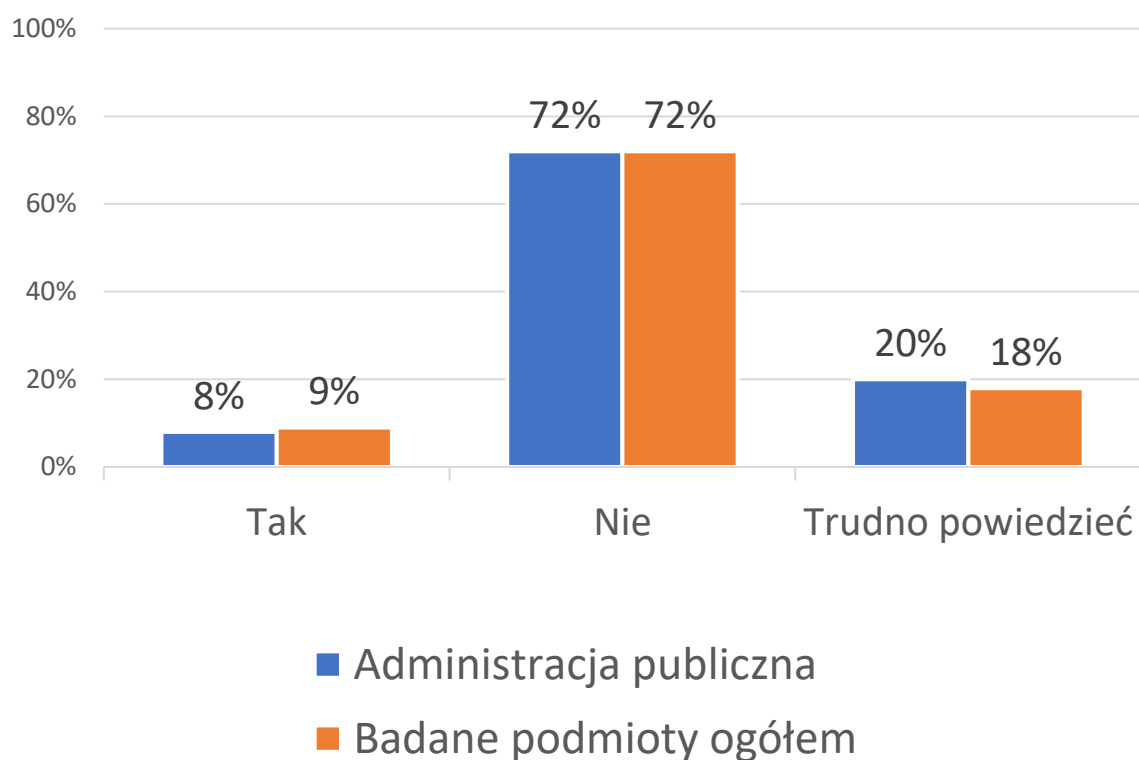
Czy w organizacji prowadzona jest ocena kontrahentów pod względem ryzyka korupcji?

Źródło: Opracowanie własne.

Wykres 11: Prowadzenie okresowych spotkań, na których poruszane są bieżące tematy związane z sytuacją antykorupcyjną organizacji wśród pracowników administracji publicznej oraz ogółem.

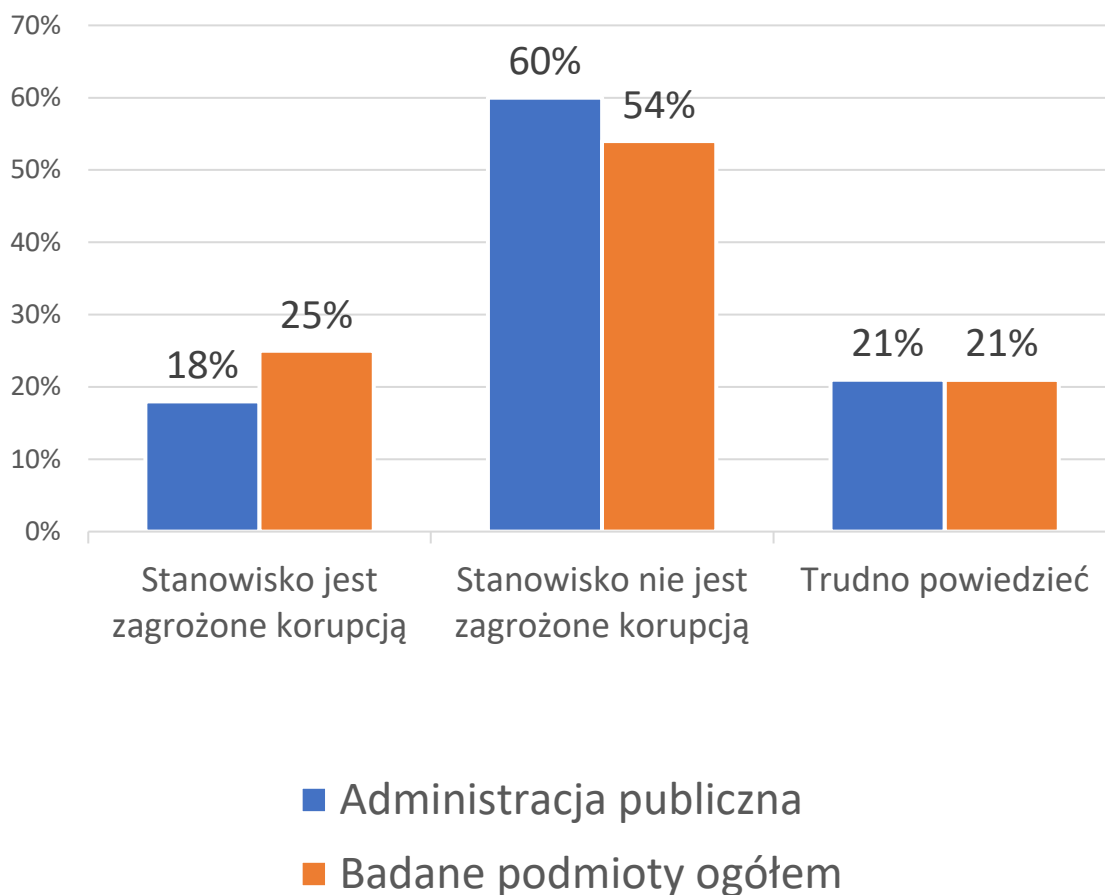
Czy w organizacji prowadzone są okresowe spotkania z pracownikami, na których poruszane są bieżące tematy związane z sytuacją antykorupcyjną organizacji?

Źródło: Opracowanie własne.

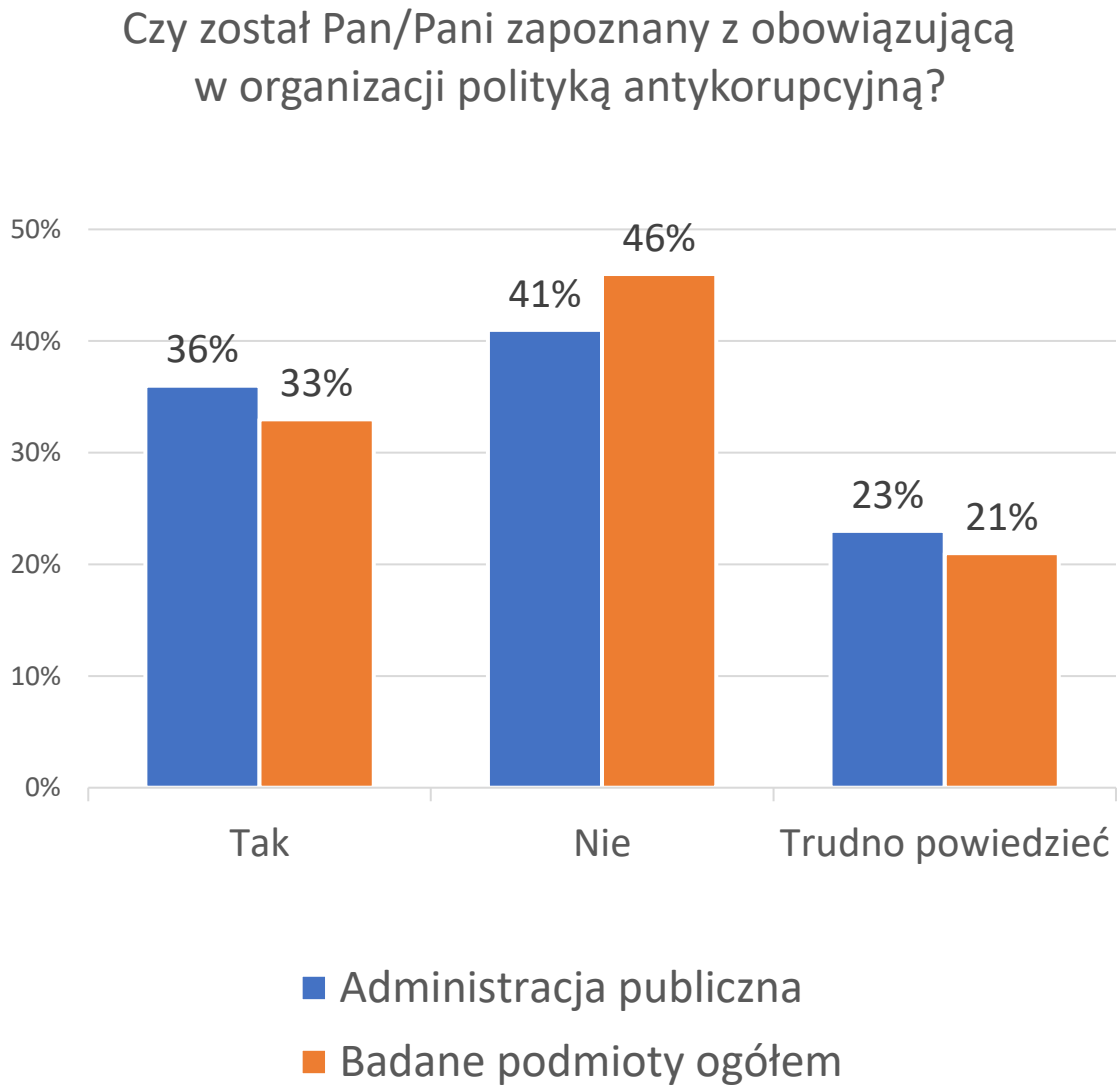
Wykres 12: Ocena zagrożenia korupcją na stanowisku pracy w opinii pracowników administracji publicznej oraz ogółem.

Jak ocenia Pan/Pani zagrożenie korupcyjną na Pana/Pani stanowisku pracy?

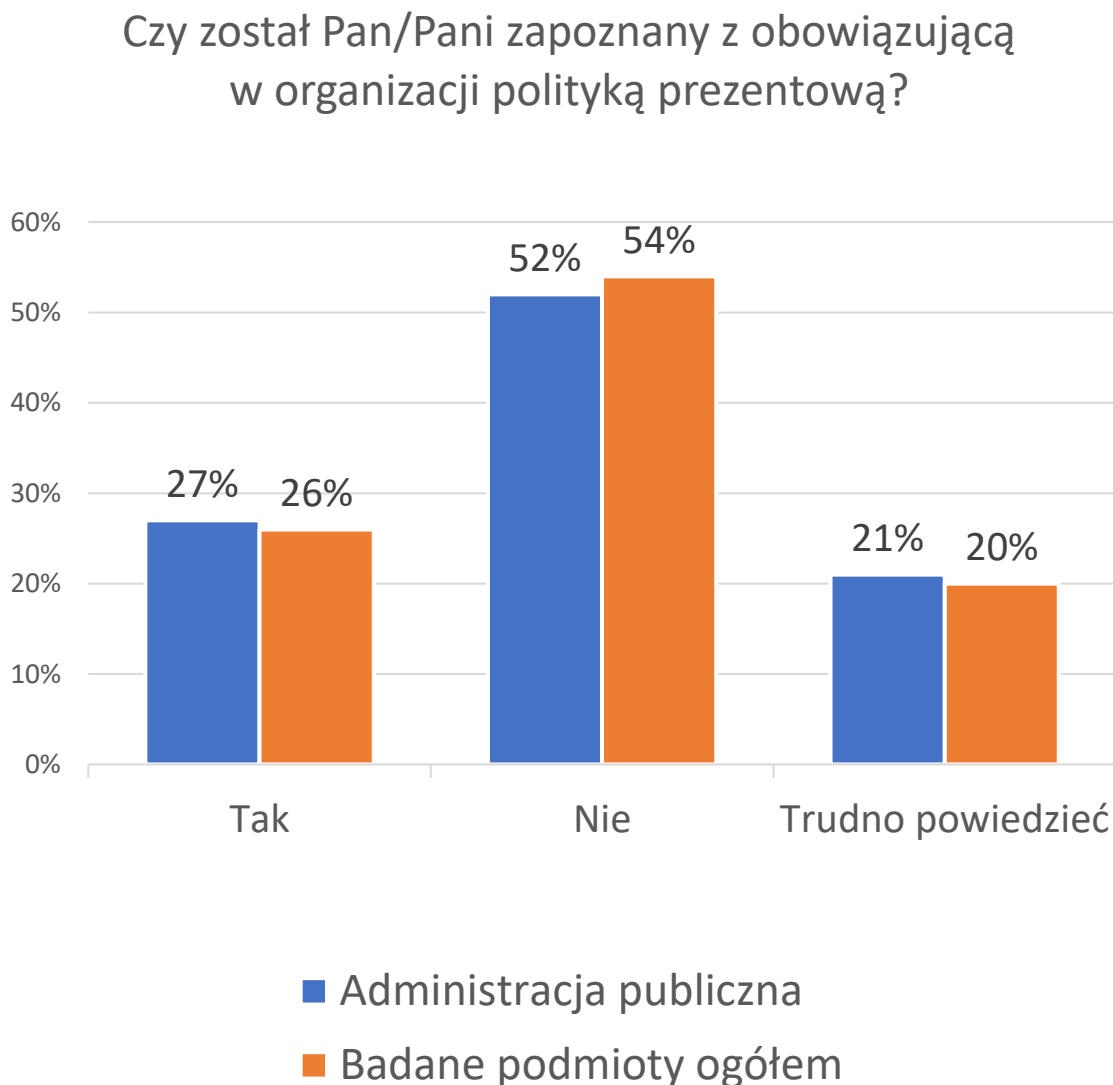
Źródło: Opracowanie własne.

Wykres 13: Zapoznanie z obowiązującą w organizacji polityką antykorupcyjną wśród pracowników administracji publicznej oraz ogółem.

Źródło: Opracowanie własne.

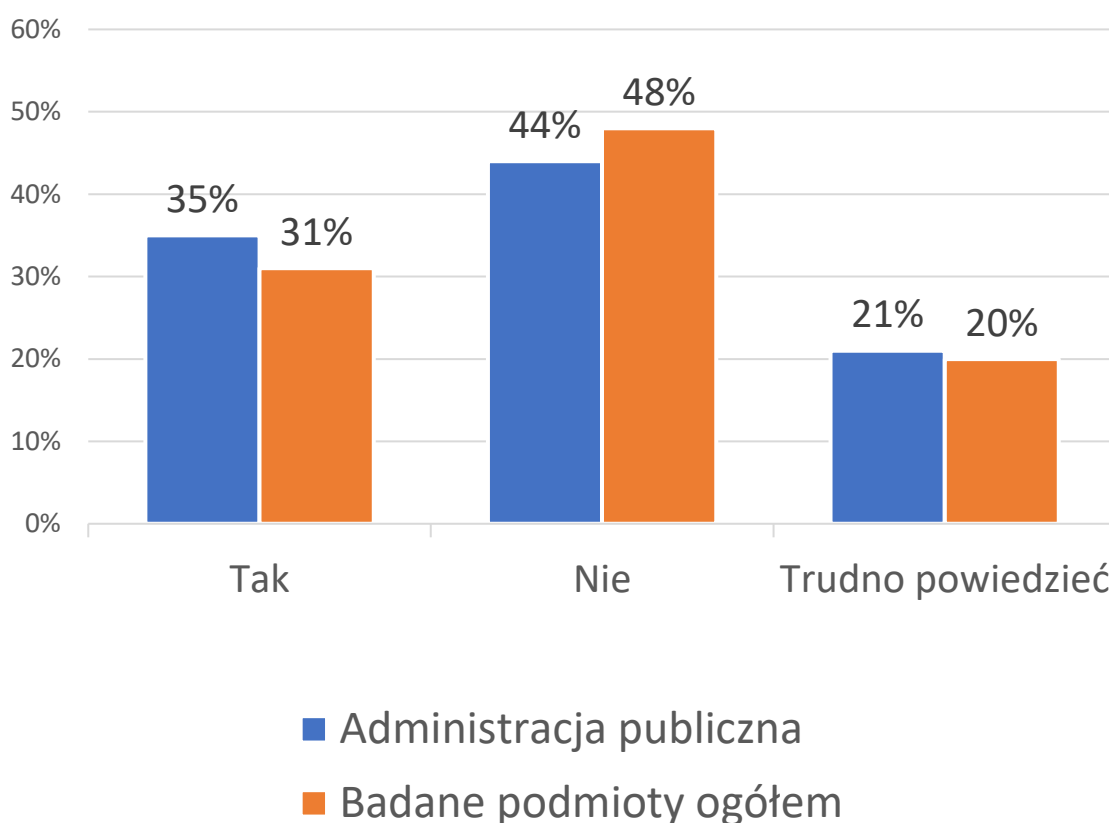
Wykres 14: Zapoznanie z obowiązującą w organizacji polityką prezentową wśród pracowników administracji publicznej oraz ogółem.

Źródło: Opracowanie własne.

Wykres 15: Zapoznanie z obowiązującą w organizacji polityką zapobiegania konfliktowi interesów wśród pracowników administracji publicznej oraz ogółem.

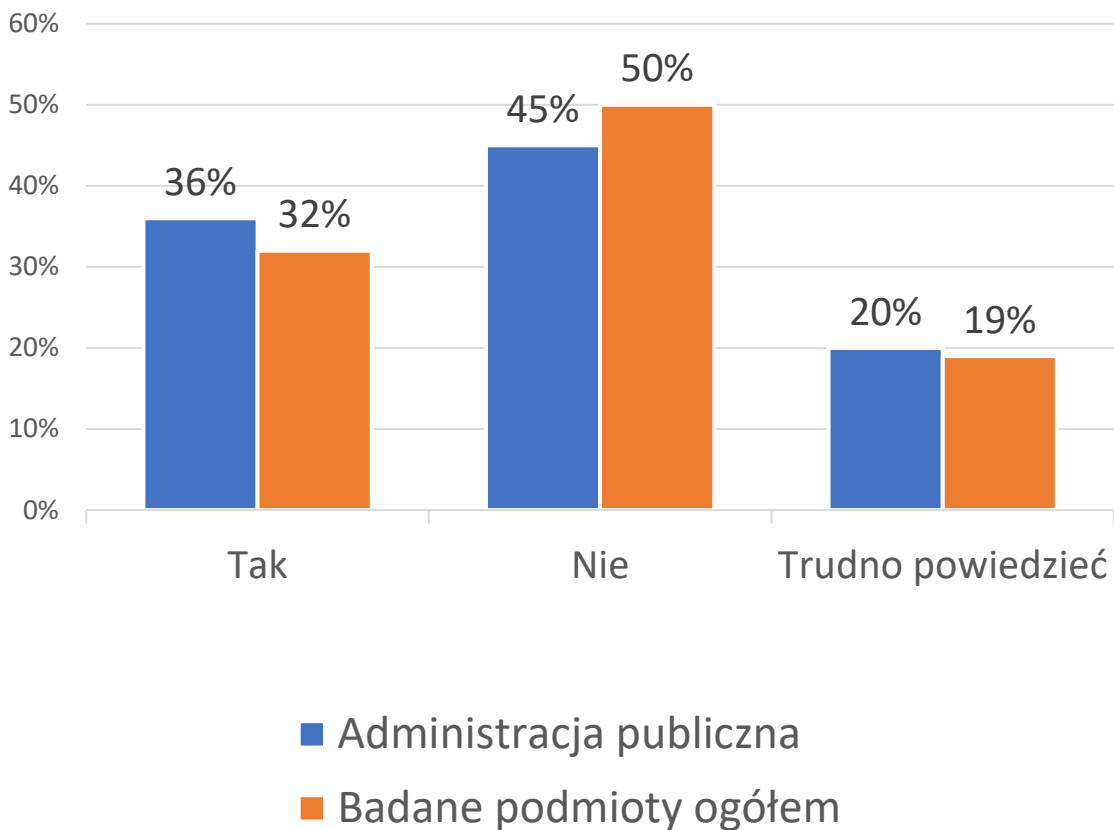
Czy został Pan/Pani zapoznany z obowiązującą w organizacji polityką zapobiegania konfliktowi interesów?

Źródło: Opracowanie własne.

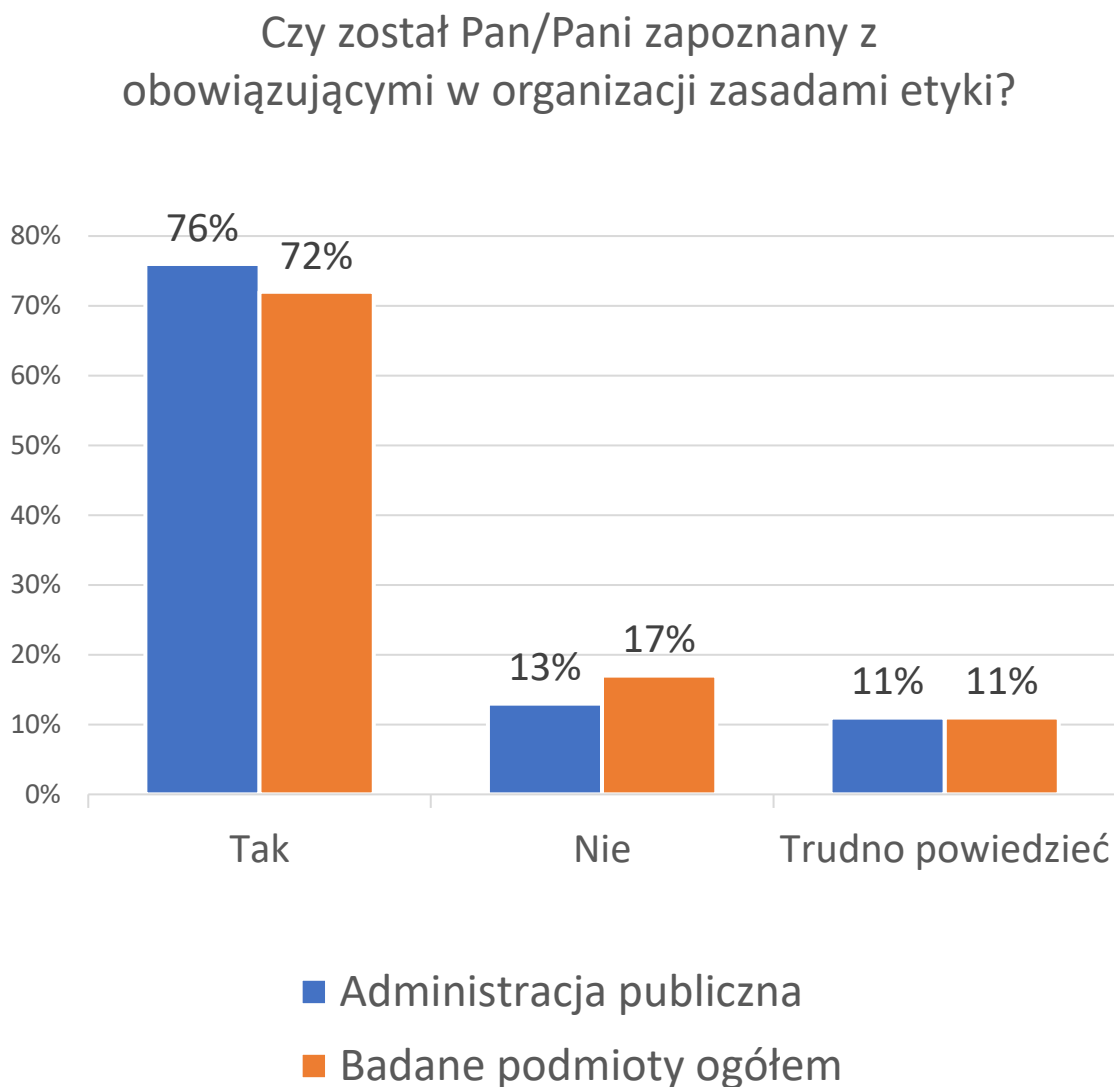
Wykres 16: Zapoznanie z obowiązującą w organizacji procedurą w przypadku zaistnienia zdarzenia korupcyjnego wśród pracowników administracji publicznej oraz ogółem.

Czy został Pan/Pani zapoznany z obowiązującą w organizacji procedurą w przypadku zaistnienia zdarzenia korupcyjnego?

Źródło: Opracowanie własne.

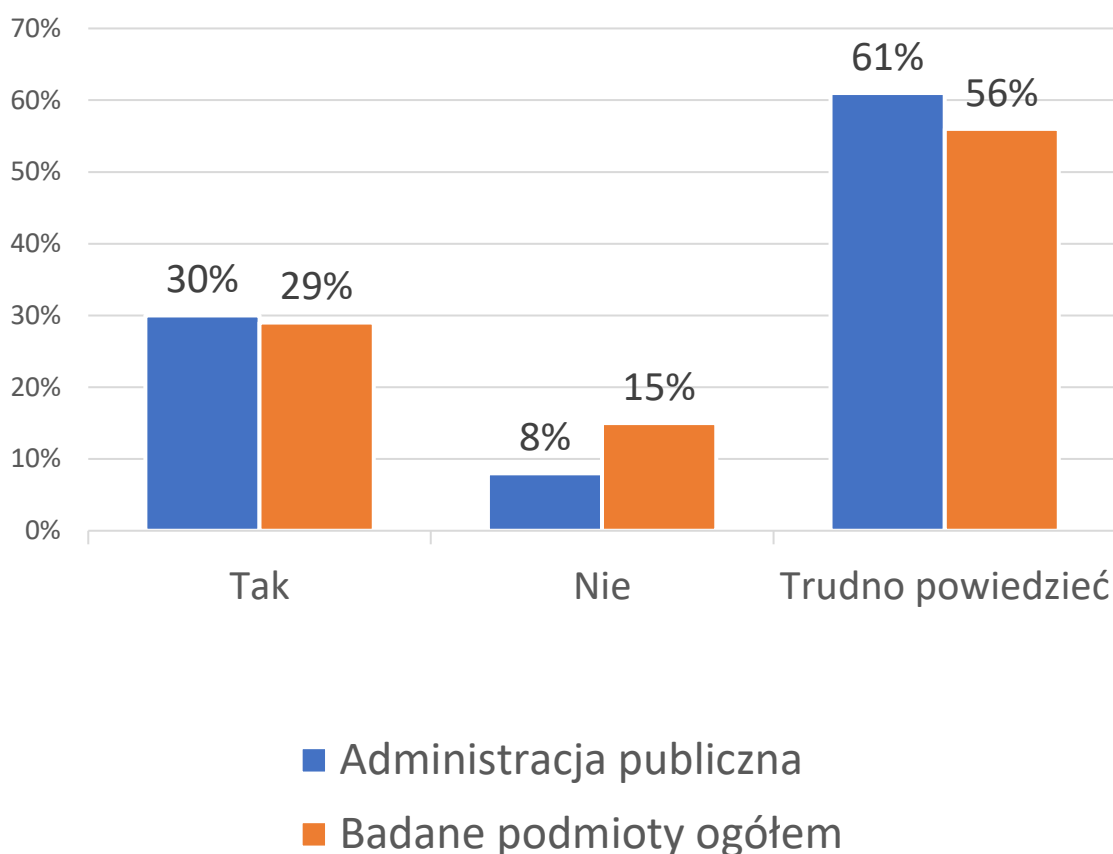
Wykres 17: Zapoznanie z obowiązującymi w organizacji zasadami etyki wśród pracowników administracji publicznej oraz ogółem.

Źródło: Opracowanie własne.

Wykres 18: Ocena obecnych procedur zgłaszania korupcji w organizacji w opinii pracowników administracji publicznej oraz ogółem.

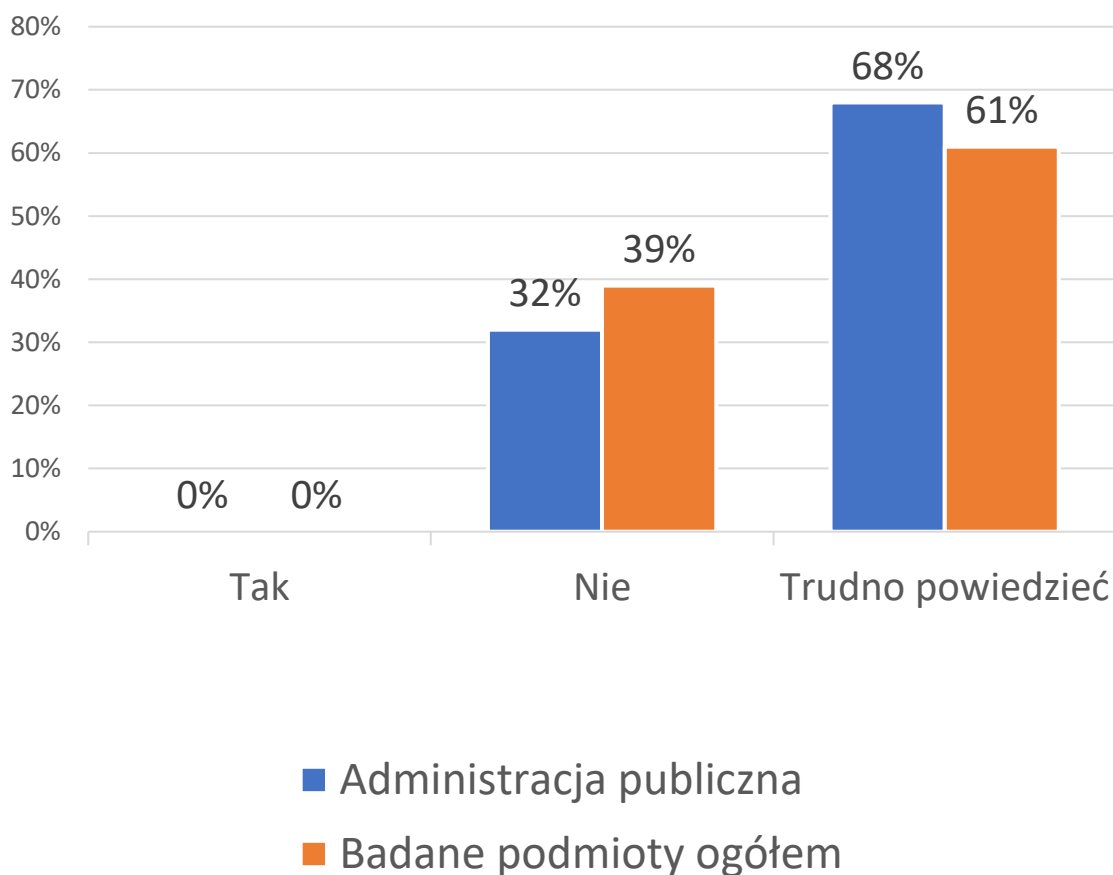
Czy obecne procedury zgłaszania korupcji w organizacjach są wystarczające?

Źródło: Opracowanie własne.

Wykres 19: Nagradzanie osób zgłaszających obecnie korupcję w organizacji w opinii pracowników administracji publicznej oraz ogółem.

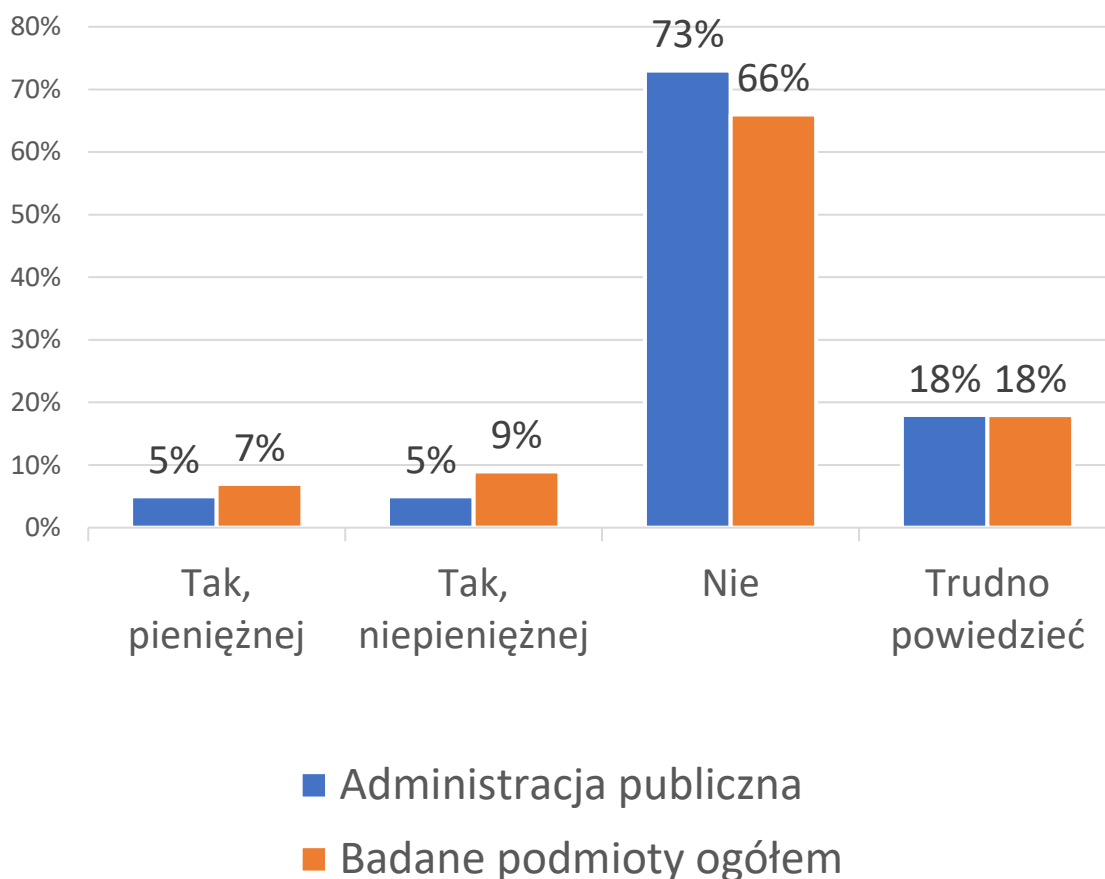
Czy osoby zgłaszające korupcję w organizacji są obecnie nagradzane?

Źródło: Opracowanie własne.

Wykres 20: Oczekiwanie przyznawania nagród w przypadku zgłoszenia korupcji w opinii pracowników administracji publicznej oraz ogółem.

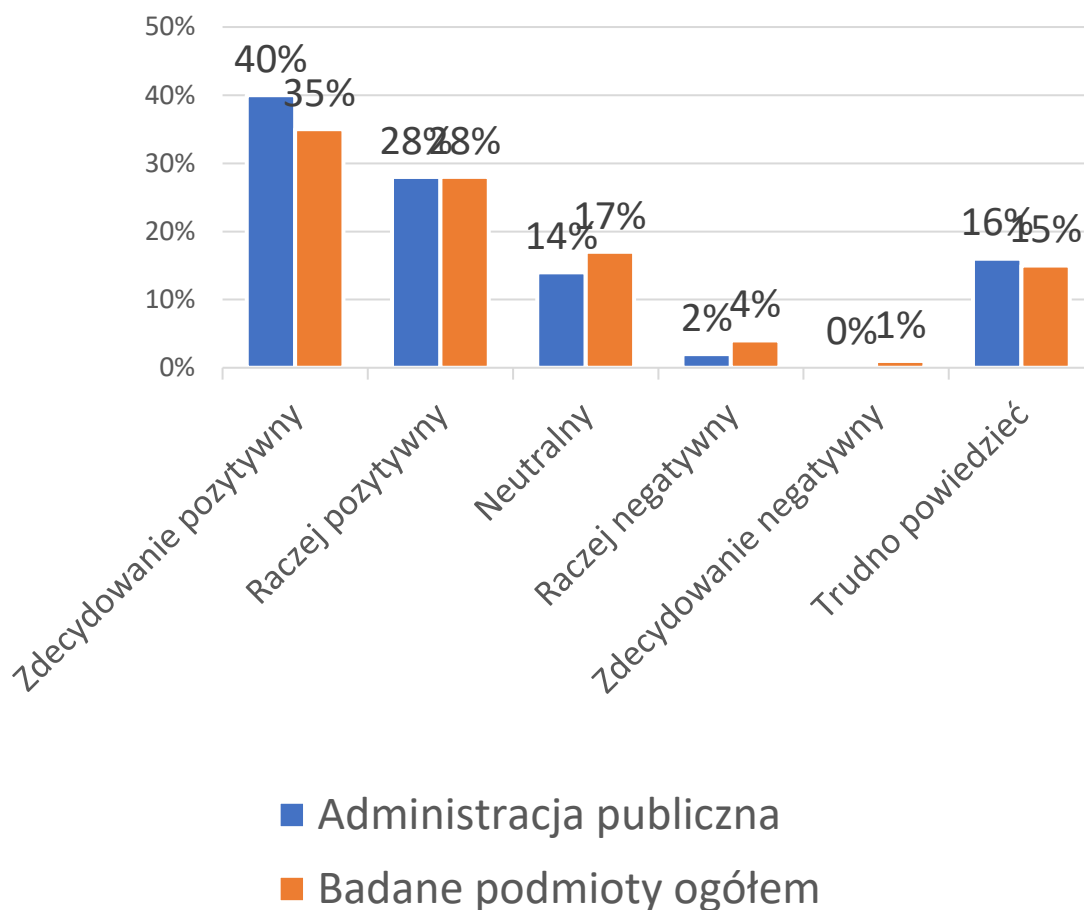
Czy w przypadku zgłoszenia korupcji oczekiwaliby Pan/Pani nagrody?

Źródło: Opracowanie własne.

Wykres 21: Przykład etycznego postępowania dawany przez przełożonych w opinii pracowników administracji publicznej oraz ogółem.

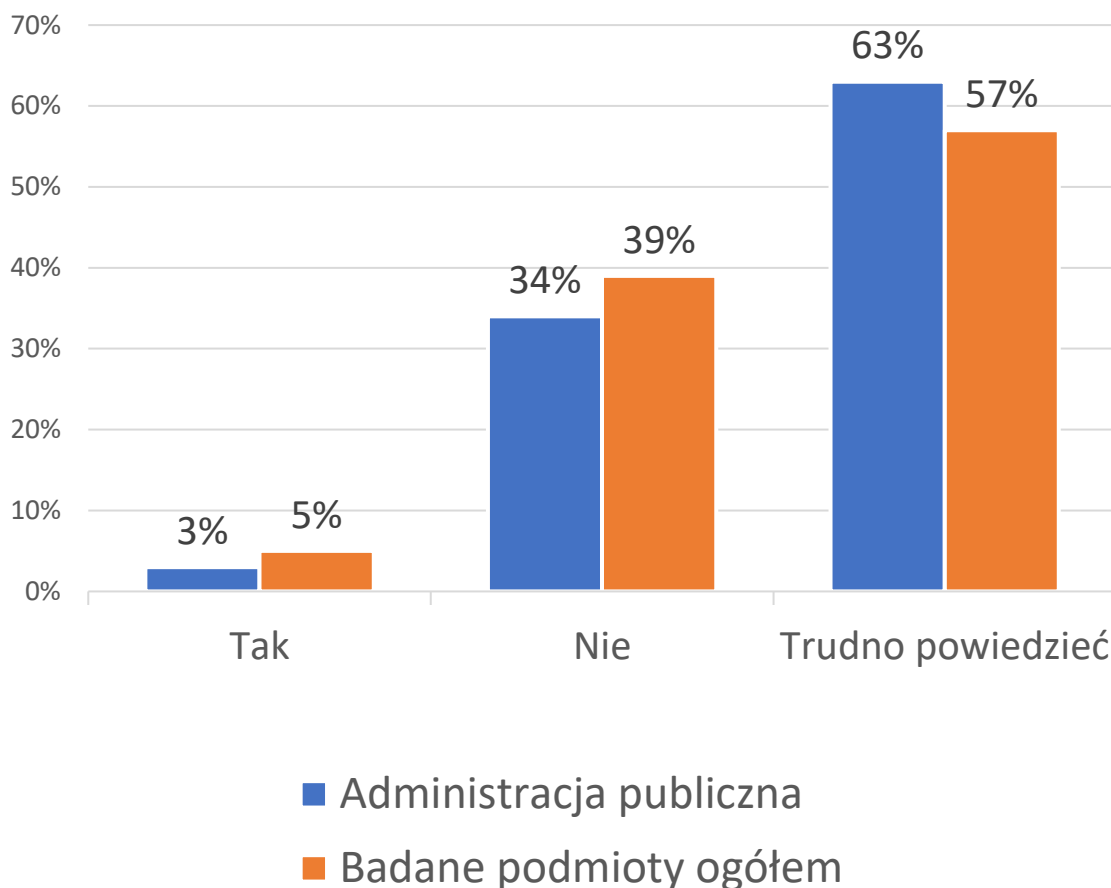
Jaki przykład etycznego postępowania dają Pana/Pani przełożeni?

Źródło: Opracowanie własne.

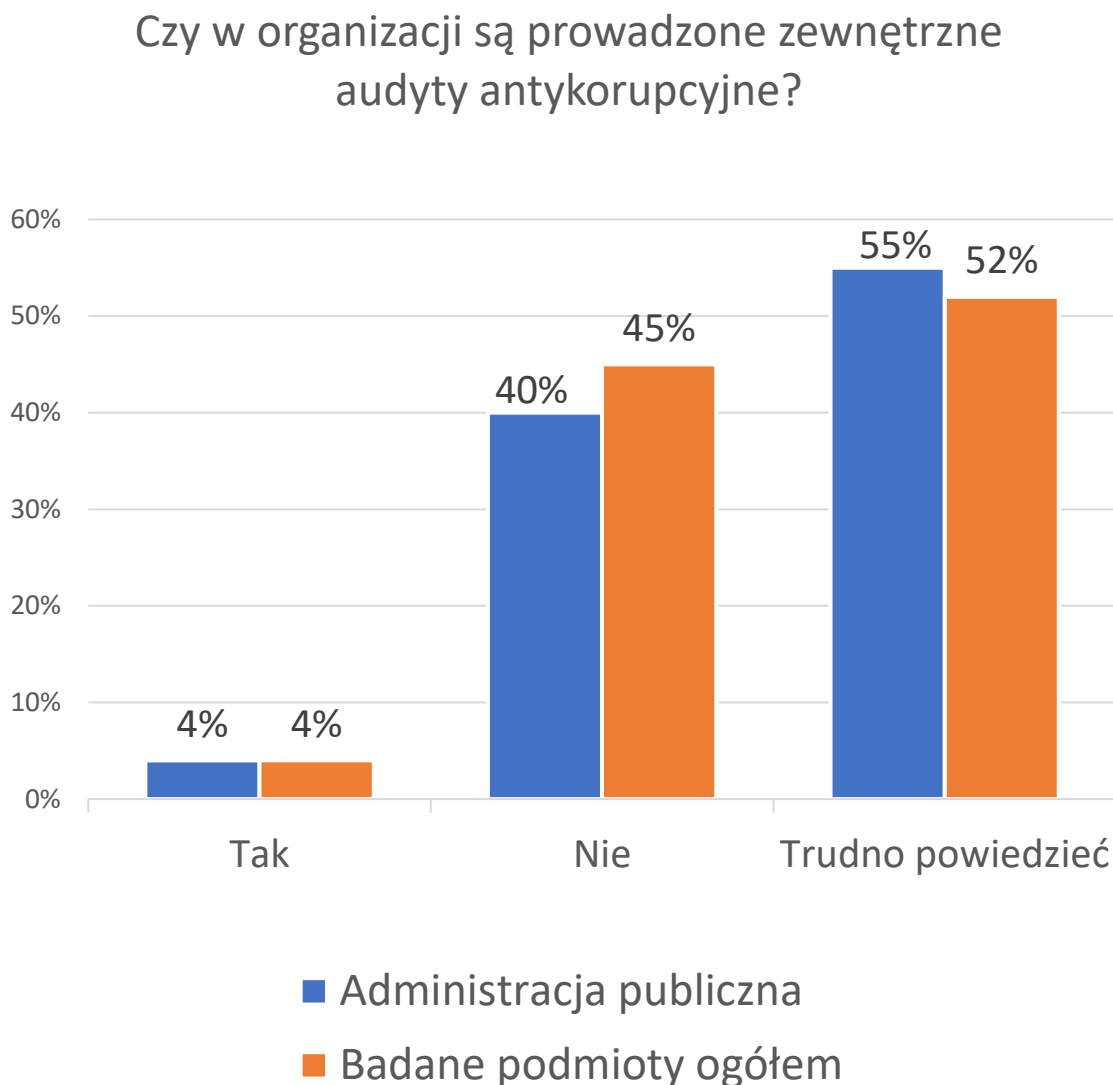
Wykres 22: Wdrożenie ISO 37001 Systemu Zarządzania Działaniami Antykorupcyjnymi w organizacji w opinii pracowników administracji publicznej oraz ogółem.

Czy w organizacji wdrożono ISO 37001 System Zarządzania Działaniami Antykorupcyjnymi?

Źródło: Opracowanie własne.

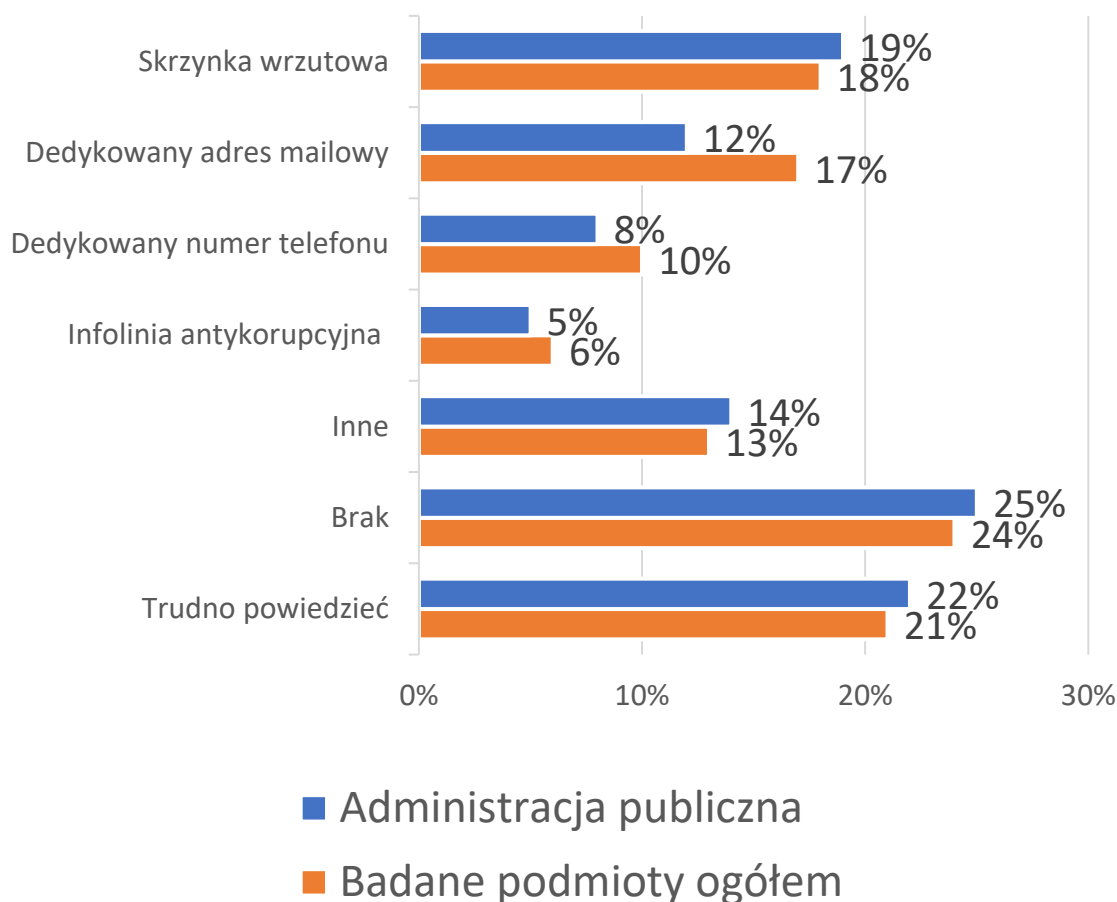
Wykres 23: Prowadzenie zewnętrznych audytów antykorupcyjnych w organizacji w opinii pracowników administracji publicznej oraz ogółem.

Źródło: Opracowanie własne.

Wykres 24: Kanaly zgłaszania korupcji występujące w organizacji w opinii pracowników administracji publicznej oraz ogółem.

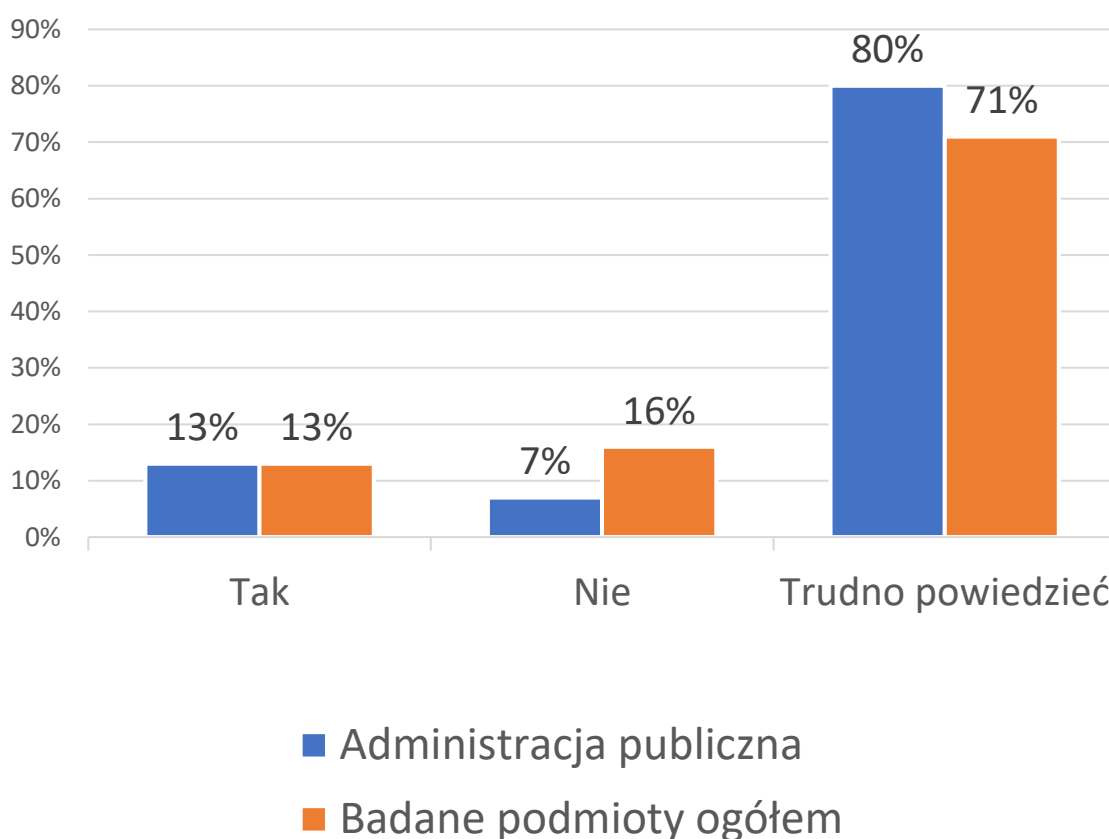
Jakie kanały zgłaszania korupcji występują w organizacji?

Źródło: Opracowanie własne.

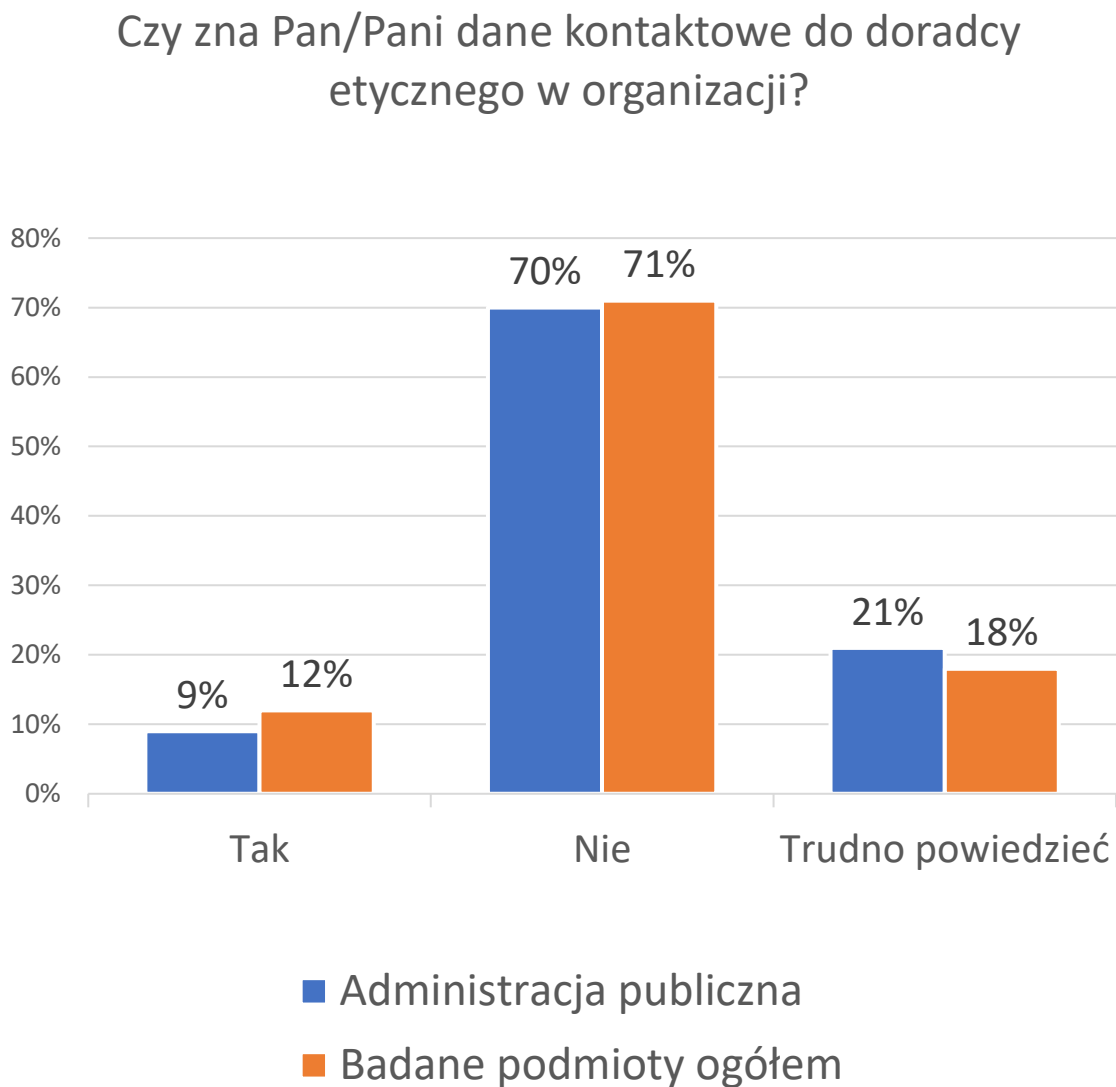
Wykres 25: Ochrona osób zgłaszających korupcję przed działaniami odwetowymi w miejscu pracy w opinii pracowników administracji publicznej oraz ogółem.

Czy osoba zgłaszająca korupcję jest chroniona przed działaniami odwetowymi w miejscu pracy?

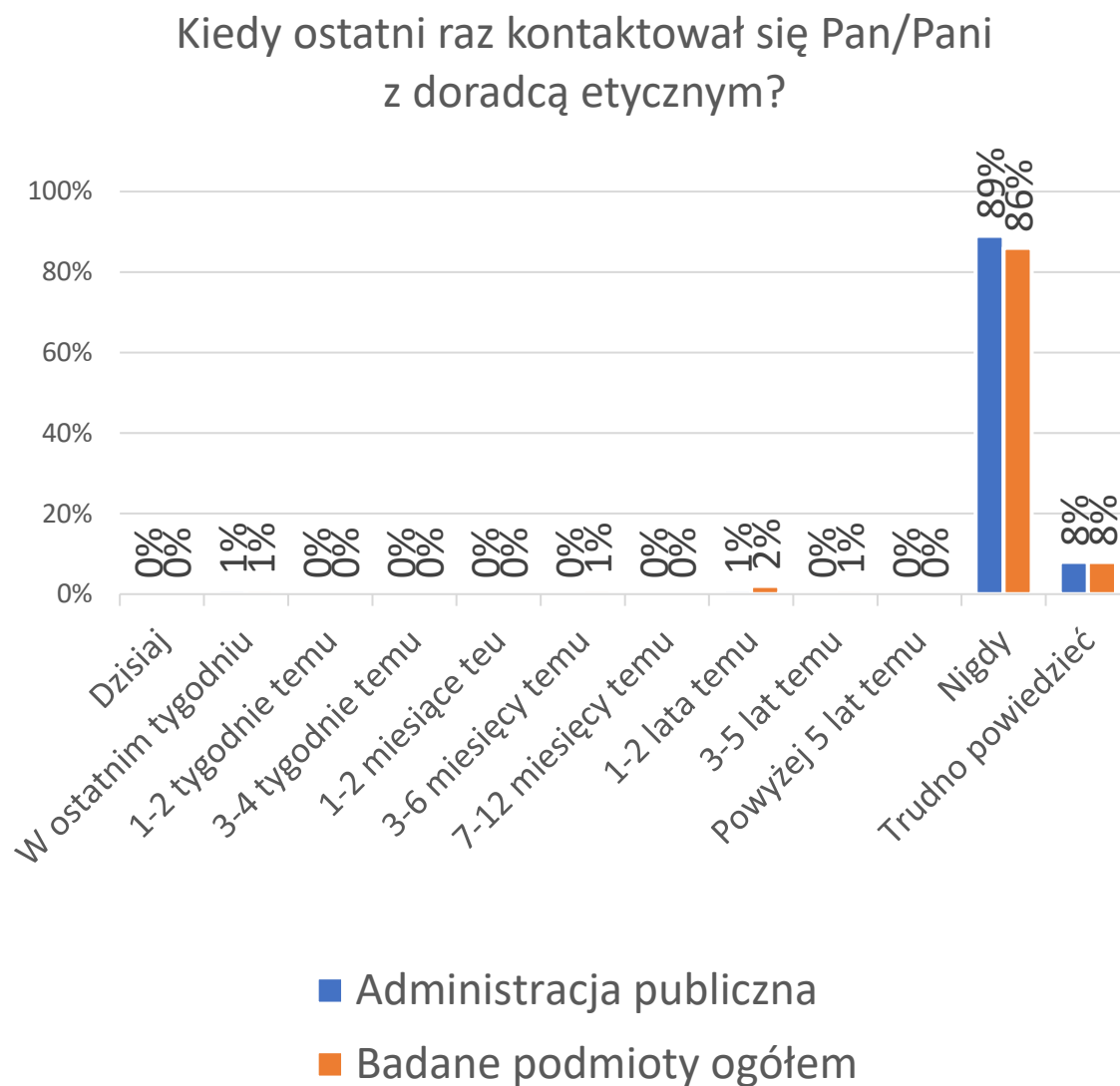
Źródło: Opracowanie własne.

Wykres 26: Znajomość danych kontaktowych do doradcy etycznego wśród pracowników administracji publicznej oraz ogółem.

Źródło: Opracowanie własne.

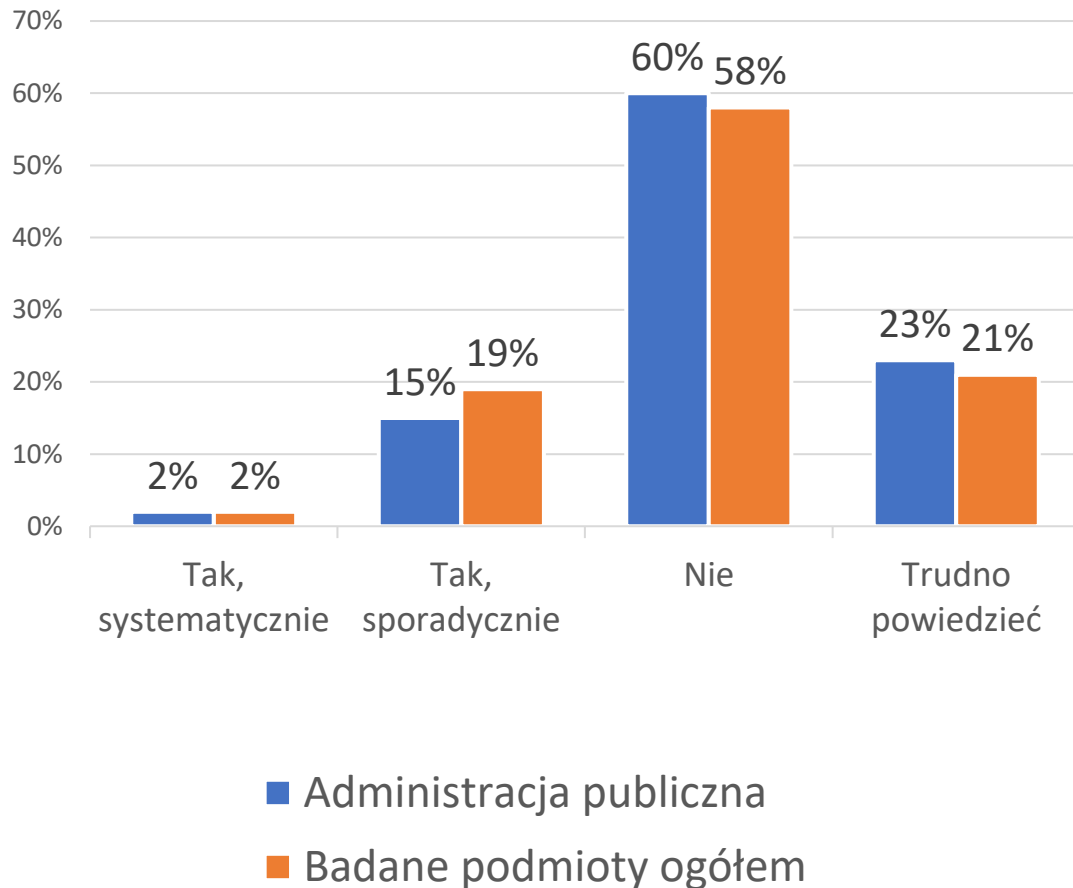
Wykres 27: Kontaktowanie się z doradcą etycznym wśród pracowników administracji publicznej oraz ogółem.

Źródło: Opracowanie własne.

Wykres 28: Prowadzenie szkoleń antykorupcyjnych w organizacji w opinii pracowników administracji publicznej oraz ogółem.

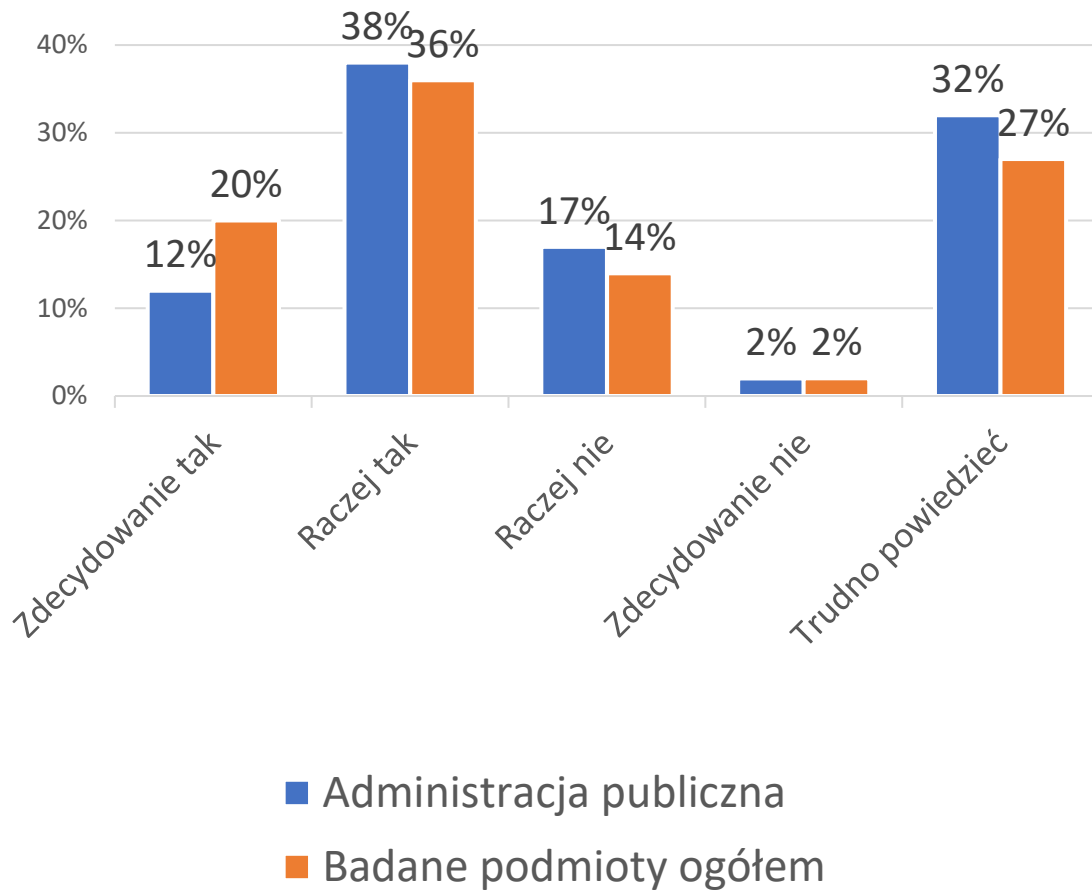
Czy szkolenia antykorupcyjne są prowadzone w organizacji?

Źródło: Opracowanie własne.

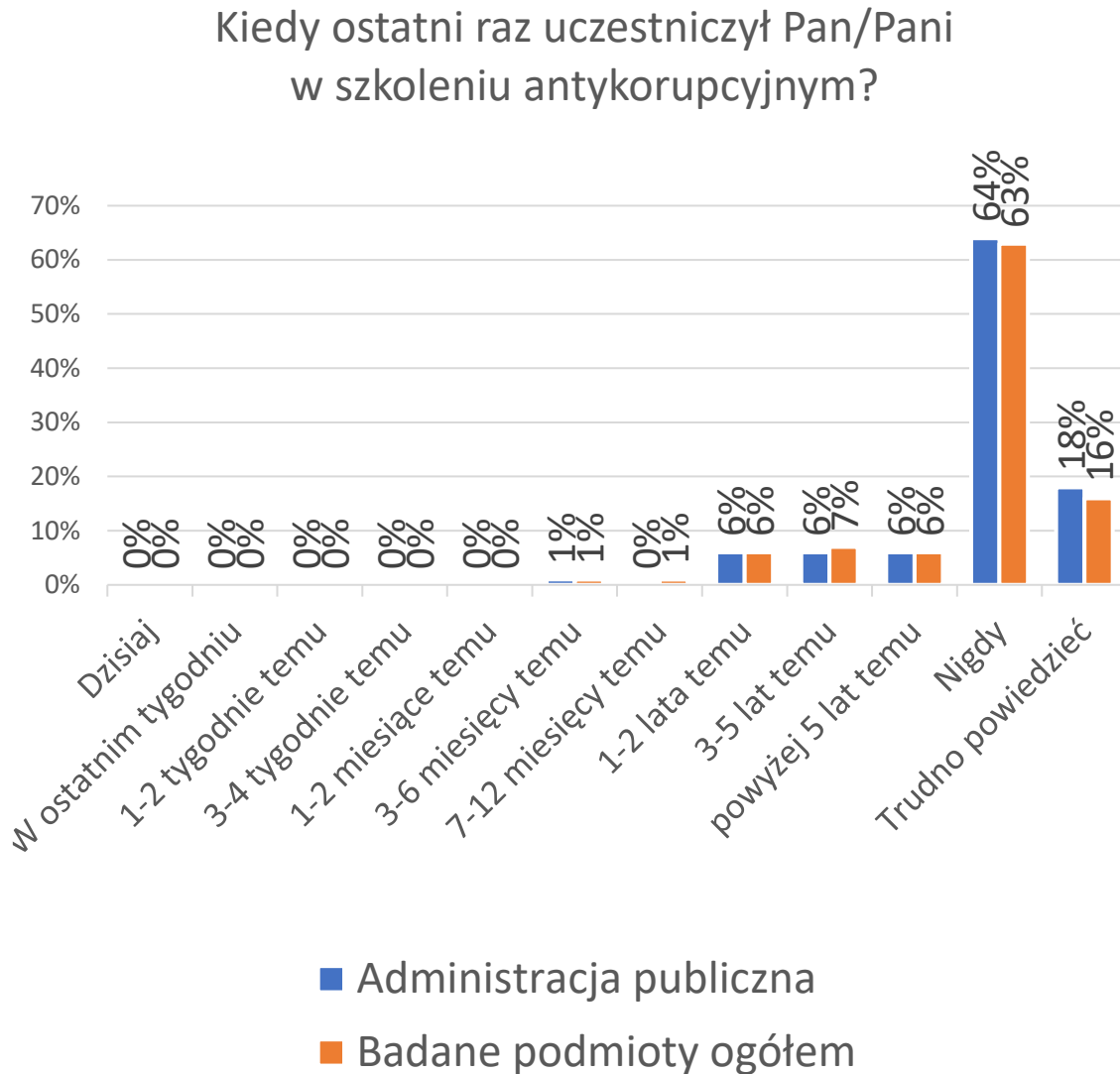
Wykres 29: Zwiększenie częstotliwości szkoleń antykorupcyjnych w opinii pracowników administracji publicznej oraz ogółem.

Czy szkolenia antykorupcyjne powinny być Pana/Pani zdaniem prowadzone częściej?

Źródło: Opracowanie własne.

Wykres 30: Udział w szkoleniu antykorupcyjnym wśród pracowników administracji publicznej oraz ogółem.

Źródło: Opracowanie własne.

Podsumowanie

1. Liczba osób pełniących funkcje publiczne, skazanych w ostatnich dziesięciu analizowanych latach, w zakresie osób przyjmujących lub wręczających nienależne korzyści majątkowe lub osobiste wykazuje duże dysproporcje. Skazanych osób wręczających korzyści było kilka razy więcej niż skazanych osób przyjmujących niezależnie od analizowanych lat. Zdecydowana większość osób osądzonych za przestępstwa korupcyjne była przez sądy skazywana i to na karzy pozbawienia wolności ale z warunkowym zawieszeniem wykonania kary.
2. Świadomość negatywnego zjawiska korupcji wśród pracowników administracji publicznej była powszechna ale zaledwie 10% ankietowanych spotkało się z sytuacją korupcyjną w miejscu pracy, co było wynikiem prawie dwukrotnie niższym niż przy ogólnej liczbie badanych w różnych sektorach.
3. W sektorze administracji publicznej podobnie jak w innych obszarach praktycznie nie zgłaszano przypadków występującej korupcji.
4. Analiza ryzyka korupcji w administracji publicznej nie była prowadzona natomiast ocena kontrahentów pod względem ryzyka korupcji była prowadzona na poziomie średniej dla wszystkich analizowanych obszarów.
5. Pomimo, że prawie co piąty pracownik administracji publicznej ocenił swoje stanowiska jako zagrożone korupcją (poniżej badanej średniej) to jednak okresowe spotkania z pracownikami, na których poruszane byłyby tematy związane z sytuacją antykorupcyjną we własnej organizacji należały do rzadkości.
6. Pracownicy administracji publicznej, nieco częściej do ogółu badanych w różnych sektorach byli zapoznawani z obowiązującymi wewnętrznymi regulacjami antykorupcyjnymi.
7. W administracji publicznej podobnie jak i w innych analizowanych obszarach osoby zgłaszające korupcję nie były w żaden sposób nagradzane ale zaledwie kilka procent oczekiwało takiego dodatkowego nagradzania.
8. W administracji publicznej do rzadkości należą przypadki wdrażania normy ISO 37001 System Zarządzania Działaniami Antykorupcyjnymi, natomiast skala prowadzenia audytów antykorupcyjnych jest na bardzo niskim poziomie, ale nie odbiega od średniej badanej we wszystkich obszarach.

9. Sytuacja w administracji publicznej (w porównaniu do ogółu) w zakresie ochrony przed działaniami odwetowymi jak i znajomości danych swojego doradcy etycznego jest na podobnym poziomie.
10. Podobnie jak w innych obszarach, również w administracji publicznej szkolenia antykorupcyjne należą do rzadkości, chociaż pracownicy tego obszaru oczekują takich szkoleń zdecydowanie rzadziej, niż w średnia ogółem we wszystkich analizowanych obszarach.

Spis wykresów:

Wykres 1: Prawomocne skazania osób dorosłych z oskarżenia publicznego (czyn główny) w latach 2014-2020 oraz skazani w I instancji sądów rejonowych w latach 2021-2023 z art. 228, 229, 230, 231, 296a kodeksu karnego.....	3
Wykres 2: Osądzeni z art. 228, 229, 230, 231, 296a kodeksu karnego w I instancji sądów rejonowych w 2023 roku.....	4
Wykres 3: Skazani z art. 228, 229, 230, 231, 296a kodeksu karnego w I instancji sądów rejonowych w 2023 roku.....	5
Wykres 4: Udział osób pozbawionych wolności z warunkowym zawieszeniem w łącznej liczbie osób pozbawionych wolności z art. 228, 229, 230, 231, 296a kodeksu karnego w I instancji sądów rejonowych w 2023 roku.	6
Wykres 5: Świadomość korupcji jako negatywnego zjawiska wśród pracowników administracji publicznej oraz ogółem.	7
Wykres 6: Dotychczasowe spotkanie się z sytuacją korupcyjną w miejscu pracy wśród pracowników administracji publicznej oraz ogółem.	8
Wykres 7: Dotychczasowe zgłaszanie sytuacji korupcyjnej do odpowiednich organów państwa wśród pracowników administracji publicznej oraz ogółem.....	9
Wykres 8: Systematyczność przeprowadzania analiz ryzyka korupcji na określonym stanowisku wśród pracowników administracji publicznej oraz ogółem.	10
Wykres 9: Zapoznanie z zasadami odpowiedzialności karnej za korupcję wśród pracowników administracji publicznej oraz ogółem.....	11
Wykres 10: Prowadzenie w organizacji oceny kontrahentów pod względem ryzyka korupcji w opinii pracowników administracji publicznej oraz ogółem.	12
Wykres 11: Prowadzenie okresowych spotkań, na których poruszane są bieżące tematy związane z sytuacją antykorupcyjną organizacji wśród pracowników administracji publicznej oraz ogółem.....	13
Wykres 12: Ocena zagrożenia korupcją na stanowisku pracy w opinii pracowników administracji publicznej oraz ogółem.....	14

Wykres 13: Zapoznanie z obowiązującą w organizacji polityką antykorupcyjną wśród pracowników administracji publicznej oraz ogółem.	15
Wykres 14: Zapoznanie z obowiązującą w organizacji polityką prezentową wśród pracowników administracji publicznej oraz ogółem.	16
Wykres 15: Zapoznanie z obowiązującą w organizacji polityką zapobiegania konfliktowi interesów wśród pracowników administracji publicznej oraz ogółem.	17
Wykres 16: Zapoznanie z obowiązującą w organizacji procedurą w przypadku zaistnienia zdarzenia korupcyjnego wśród pracowników administracji publicznej oraz ogółem.	18
Wykres 17: Zapoznanie z obowiązującymi w organizacji zasadami etyki wśród pracowników administracji publicznej oraz ogółem.	19
Wykres 18: Ocena obecnych procedur zgłaszania korupcji w organizacji w opinii pracowników administracji publicznej oraz ogółem.	20
Wykres 19: Nagradzanie osób zgłaszających obecnie korupcję w organizacji w opinii pracowników administracji publicznej oraz ogółem.	21
Wykres 20: Oczekiwanie przyznawania nagród w przypadku zgłoszenia korupcji w opinii pracowników administracji publicznej oraz ogółem.	22
Wykres 21: Przykład etycznego postępowania dawany przez przełożonych w opinii pracowników administracji publicznej oraz ogółem.	23
Wykres 22: Wdrożenie ISO 37001 Systemu Zarządzania Działaniami Antykorupcyjnymi w organizacji w opinii pracowników administracji publicznej oraz ogółem.	24
Wykres 23: Prowadzenie zewnętrznych audytów antykorupcyjnych w organizacji w opinii pracowników administracji publicznej oraz ogółem.	25
Wykres 24: Kanały zgłaszania korupcji występujące w organizacji w opinii pracowników administracji publicznej oraz ogółem.	26
Wykres 25: Ochrona osób zgłaszających korupcję przed działaniami odwetowymi w miejscu pracy w opinii pracowników administracji publicznej oraz ogółem.	27
Wykres 26: Znajomość danych kontaktowych do doradcy etycznego wśród pracowników administracji publicznej oraz ogółem.	28
Wykres 27: Kontaktowanie się z doradcą etycznym wśród pracowników administracji publicznej oraz ogółem.	29

Wykres 28: Prowadzenie szkoleń antykorupcyjnych w organizacji w opinii pracowników administracji publicznej oraz ogółem.....	30
Wykres 29: Zwiększenie częstotliwości szkoleń antykorupcyjnych w opinii pracowników administracji publicznej oraz ogółem.....	31
Wykres 30: Udział w szkoleniu antykorupcyjnym wśród pracowników administracji publicznej oraz ogółem.....	32